

PARTSEKONOMERNAS RAPPORT 2026

EN RAPPORT FRÅN PARTSEKONOMERNA, JUNI 2026

Förord

I samband med Industrirådets möte den 14 juni 2016 infördes ett antal ändringar i Industriavtalet. Bland annat gavs en grupp partsekonomer följande uppdrag.

Partsekonomerna ska fortlöpande samarbeta angående de ekonomiska förutsättningarna och andra konkurrensförhållanden som gäller för den svenska industrin i en global ekonomi och marknad. Partsekonomerna ska årligen utarbeta en rapport till Industrirådet i dessa frågor. Vid väsentliga förändringar av gällande omständigheter ska partsekonomerna omedelbart gemensamt bedöma de troliga effekterna.

Härmed presenterar partsekonomerna 2026 års rapport. Arbetet är i och med detta utfört i enlighet med Industriavtalet.

Stockholm i juni 2026

Erik Spector
Teknikföretagen

Tobias Lundqvist
Unionen

Erica Sjölander
Facken inom industrin

Kerstin Hallsten
Industriarbetsgivarna

Innehåll

Förord	2
Innehåll	4
1. Inledning	8
2. Produktionsutveckling inom industrin	10
2.1 Industrins produktionsutveckling i Sverige.....	10
2.2 Produktionsutvecklingen jämfört med andra regioner/länder	12
2.3 Utvecklingen inom olika industribranscher i Sverige.....	14
3. Sysselsättningsutveckling inom industrin	17
3.1 Sysselsättningsutvecklingen i Sverige.....	17
3.2 Utvecklingen i andra regioner/länder.....	19
3.3 Sysselsättningsutvecklingen i ett antal industribranscher.....	21
4. Industrins produktivetsutveckling	24
4.1 Produktivetsutvecklingen inom industrin i Sverige	24
4.2 Industrins produktivetsutveckling i Sverige och internationellt.....	25
5. Pris- och växelkursutveckling	27
5.1 Producent- och konsumentprisindex.....	27
5.2 Utveckling och samvariation för industrins priser	31
5.3 Terms of Trade.....	32
6. Löner, arbetskraftskostnader och enhetsarbetskostnader inom industrin	34
6.1 Nivå för arbetskraftskostnader och löner i Sverige	34
6.2 Ökningstakt för lön och arbetskraftskostnad (i lokal valuta).....	34
6.3 Arbetskraftskostnadsutveckling i gemensam valuta	36
6.4 Enhetsarbetskostnader och relativa enhetsarbetskostnader.....	37
6.5 Löneutveckling i olika sektorer i Sverige.....	38
7. Lönsamhet och investeringar	40
7.1 Lönsamhet inom industrin i Sverige	40
7.2 Investeringar i Sverige och i andra länder	44
8. Inköpschefsindex och ledande indikatorer	45
8.1 Indikatorer för industrin i Sverige.....	45
8.2 Indikatorer för industrin i konkurrentländer	46
9. Handel	48
9.1 Export och import.....	48
9.2 Varuexport.....	50
9.3 Tjänsteexport.....	52
9.4 Sveriges viktigaste handelspartners	53

Sammanfattning

Inledning

- Flera globala kriser har påverkat ekonomin. Trots detta har världsekonomin visat motståndskraft, främst tack vare stark tillväxt i USA och Asien, medan Europa utvecklats svagare.
- Sveriges ekonomi har varit svag sedan 2021 och befinner sig i en långvarig lågkonjunktur. Industrin återhämtade sig efter pandemin men drabbades senare av hög inflation, stigande räntor och svag efterfrågan. Produktionen ligger nu över nivåerna före pandemin, men tillväxten är fortfarande relativt låg.
- Osäkerheten i världsekonomin har ökat till följd av handelskonflikter, försämrat säkerhetsläge i Europa och kriget i Mellanöstern. Det mer osäkra omvärldsläget påverkar handel, energipriser, globala värdekedjor samt hushålls och företags investeringsbeslut. Svensk industri har bättre förutsättningar för återhämtning, men utvecklingen bromsas av ett fortsatt osäkert omvärldsläge, något högre inflation, en starkare krona och ökad konkurrens från bland annat Kina.

Svensk industriproduktion påverkas av den ekonomiska utvecklingen

- Svensk industriproduktion har haft en ojämn utveckling efter pandemin. Efter en stark återhämtning föll industrins förädlingsvärde under perioden 2022–2024, innan utvecklingen vände uppåt mot slutet av 2024. Under 2025 varierade utvecklingen av förädlingsvärdet och året avslutades med en minskning av förädlingsvärdet. Det nya året började positivt med ett ökat förädlingsvärde. Trots den ojämna utvecklingen ligger produktionsvärdet inom tillverkningsindustrin idag på en högre nivå än före pandemin.
- Prisökningar har stor betydelse för industrins utveckling. Förädlingsvärdet har ökat betydligt mer i löpande än i fasta priser sedan 2018, vilket främst förklaras av den höga prisökningstakten mellan 2021 och 2023.
- Internationellt har svensk industri utvecklats relativt väl. Sverige återhämtade sig snabbare än exempelvis Tyskland och Finland efter pandemin, medan USA haft den starkaste utvecklingen i industrins förädlingsvärde sedan 2018.
- Utvecklingen inom olika industribranscher i Sverige skiljer sig kraftigt åt. Kemi-, läkemedels-, tele- och elektronikindustrin har haft stark tillväxt, medan basindustrin, plast- och gummiindustrin utvecklats svagare. Fordons- och maskinindustrin drabbades hårt av pandemin men återhämtade sig därefter, även om tillväxten senare har avtagit.

Något fler sysselsatta inom industrin 2026 jämfört med 2018

- Antalet anställda minskade kraftigt under pandemin, återhämtade sig fram till 2023 och föll därefter något. I början av 2026 var drygt 562 000 anställda vilket är något högre än 2018.
- Industrins betydelse för arbetsmarknaden är större än vad den direkta sysselsättningen visar. År 2023 sysselsatte industrin totalt cirka 836 000 personer, varav omkring

390 000 direkt i industrin och nästan 450 000 indirekt genom underleverantörer och tjänsteföretag i industrins värdekedjor

- Störst ökning av antal pågående anställningar har skett inom branscherna för elapparatur, gruvindustri samt dator-, elektronik- och optikindustri, medan bland annat trävaru-, plast- och gummiindustrin samt motorfordonsindustrin haft en svagare utveckling under senare år.

Industrins produktivitet varierar över tid

- Industrins produktivitet har ökat med cirka 7 procent sedan 2018. På kort sikt påverkas produktiviteten i stor utsträckning av konjunkturen och de senaste årens chocker har haft stor påverkan på dess utveckling.
- Efter stora svängningar under 2020–2024 började produktiviteten åter öka under 2025, driven av högre produktion samtidigt som antalet arbetade timmar minskade. I början av 2026 låg produktiviteten ungefär i nivå med Tysklands, men fortfarande något under genomsnittet i euroområdet.

Låg inflation med risk för högre priser framöver

- Efter en period av låg inflation steg inflationen kraftigt under 2022, främst till följd av stigande energi- och råvarupriser kopplade till utbudsstörningar. Därefter föll inflationen tillbaka och låg från 2024 nära inflationsmålet. Inflationen har sjunkit kontinuerligt sedan mitten av 2025 och var i april 2026 0,8 procent. Geopolitiska konflikter har ökat risken för högre priser framöver.
- Industrins producentpriser har varit ännu mer volatila än konsumentpriserna. Producentpriserna steg mycket snabbt under 2022, föll under 2024–2025 och har åter ökat under 2026, bland annat till följd av högre energi-, frakt- och logistikkostnader. Producentpriserna var i april 2026 40 procent högre än de var under 2018.
- Industrins förädlingsvärdesdeflator har varit betydligt mer volatil än näringslivets i stort. Sedan 2018 har den ökat i genomsnitt med 2,8 procent per år, och utvecklingen följer producentpriserna med viss fördröjning.
- Industrins prisutveckling påverkas starkt av växelkursutvecklingen. Eftersom svensk industri är exportberoende samvarierar producent- och exportpriser i hög grad med kronans värde.
- Sveriges bytesförhållande har varit relativt stabilt sedan 2018. Import- och exportpriserna har i stort sett utvecklats i samma takt, vilket innebär att förändringarna i industrins internationella köpkraft och konkurrensvillkor varit begränsade över perioden.

Växelkursen har betydelse för Sveriges kostnadsmissiga konkurrenskraft

- Svenska industrins arbetskraftskostnader var 2025 lägre än arbetskraftskostnaderna i Västeuropa men något högre än de i euroområdet.
- Ökningstakten för löner och arbetskraftskostnader har varit liknande som i jämförbara europeiska länder. Sedan 2018 har svensk industri haft en kostnadsutveckling i nivå med Västeuropa, Tyskland och euroområdet, medan kostnaderna ökat snabbare än i Finland.

- De relativa enhetsarbetskostnaderna ökat i en något långsammare takt i Sverige jämfört med Tyskland, Finland och USA sedan 2018. De svenska relativa enhetsarbetskostnaderna har däremot ökat mer än i Danmark.

Lönsamheten skiljer sig åt mellan branscher inom industrin

- Industrins lönsamhet minskade under 2019–2020, återhämtade sig 2021 och har därefter försvagats igen. Under 2024 sjönk samtliga centrala lönsamhetsmått, vilket speglar det svagare ekonomiska läget. Kvartalsstatistik visar att rörelsemarginalen trendmässigt har fallit sedan 2022. Även om enskilda kvartal varierar kraftigt pekar utvecklingen på en successivt försämrad lönsamhet inom gruv- och tillverkningsindustrin.
- Det finns stora skillnader mellan olika branscher inom industrin, både gällande nivån på lönsamheten och hur den utvecklas.
- Svenska maskininvesteringar har utvecklats i positivt under de senaste åren. Utvecklingen i maskin- och utrustningsinvesteringarna i Sverige liknar den utveckling som skett i USA. De tyska maskininvesteringarna har till skillnad från de i Sverige och USA fallit tillbaka sedan 2022.

Starkt framtidstro inom svensk industri enligt framåtblickande indikatorer

- Stämningläget i svensk industri har förbättrats under början av 2026. Inköpschefsindex signalerar ett starkare läge än normalt, medan Konjunkturinstitutets barometer pekar på ett mer normalt stämningläge.
- Företagen ser ljusare på framtiden än på nuläget, förväntningarna på framtida produktion och ordergång har stärkts tydligt under det senaste året.
- Jämfört med flera konkurrentländer har stämningläget i svensk industri utvecklats relativt starkt. Stämningläget har förbättrats mer än i USA och euroområdet, medan Norge och Finland uppvisar en liknande utveckling. Tyskland har däremot fortsatt ett svagare industriläge.

Stark exportutveckling

- Sveriges export och import har utvecklats starkt sedan 2018, där exporten vuxit snabbare än importen. Efter pandemins tillfälliga nedgång återhämtade sig handeln snabbt, och Sverige har haft en starkare exportutveckling än flera viktiga konkurrentländer, vilket tyder på ökade marknadsandelar.
- Den starka exporttillväxten drivs framför allt av tjänsteexporten. Sedan 2018 har tjänsteexporten ökat betydligt snabbare än varuexporten. Läkemedel, kemiska produkter, livsmedel och trävaror varit några av de starkast växande varugrupperna.
- EU är Sveriges viktigaste handelsmarknad, men flera länder utanför Europa har stor betydelse. Tyskland, Norge och USA är de största mottagarna av svensk varuexport, medan USA, Storbritannien och Norge är de viktigaste marknaderna för tjänsteexporten.

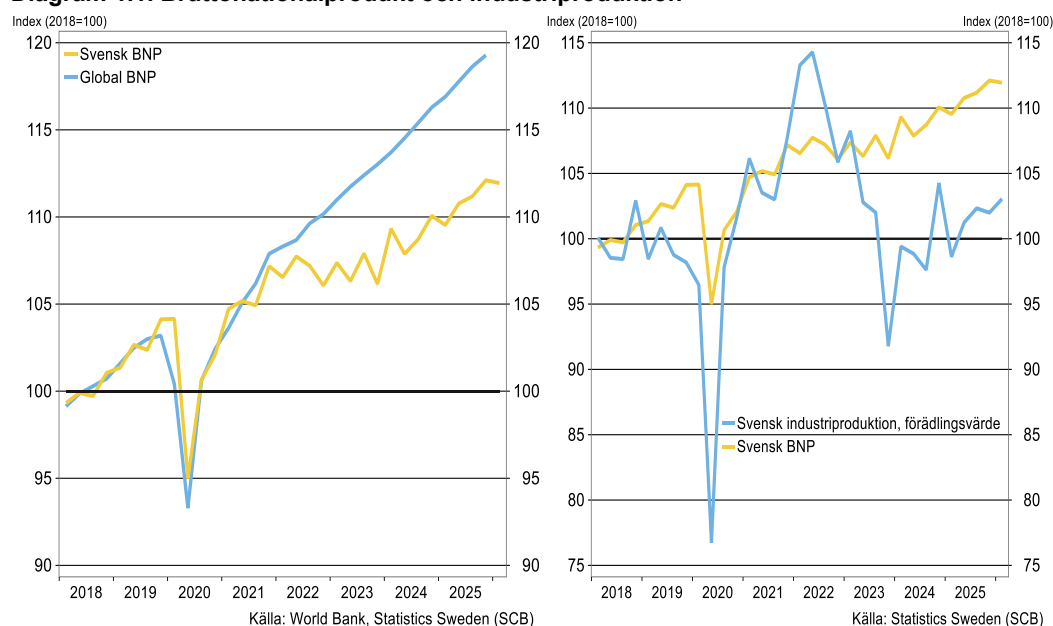
1. Inledning

De senaste årens ekonomiska utveckling i såväl Sverige som de flesta andra länder har präglats av en rad chocker. Pandemi och Rysslands invasion av Ukraina följdes av stigande inflation och räntor och därefter av ökade handelspolitiska spänningar och höjda tullsatser. Samtidigt har den globala ekonomin som helhet visat motståndskraft och utvecklats förvånansvärt stabilt sedan pandemin. Detta till följd av framför allt en stark tillväxt i Asien och i USA, medan BNP vuxit betydligt långsammare i Europa.

Den ekonomiska utvecklingen i Sverige har varit svag sedan slutet av 2021 och ekonomin är i en utdragen lågkonjunktur. Under de senaste åren har det skett en gradvis återhämtning och BNP-tillväxten har tidvis närmats sig en mer normal takt men nivån är fortsatt nedpressad.

Industriproduktionen i Sverige växte snabbt efter nedgången under pandemin. Därefter följde en kraftig nedgång till följd av hög inflation, stigande räntor och dämpad internationell efterfrågan. Under de senaste åren har det skett en återhämtning av förädlingsvärdet i svensk industri, som nu ligger över nivån som rådde före pandemin. Totalt sett har industrins produktionstillväxt dock varit svagare än i den övriga ekonomin.

Diagram 1.1. Bruttonationalprodukt och industriproduktion

Under det senaste dryga året har nya osäkerhetsfaktorer tillkommit för såväl svensk som global ekonomi. Den amerikanska handelspolitiken fortsätter att komma med nya, ofta svårtolkade, utspel och besked och det råder betydande osäkerhet kring förutsättningar för internationell handel. Samtidigt är det glädjande att nya samarbets- och frihandelsavtal förhandlas fram mellan EU och andra delar världen, såsom MERCOSUR, Australien och Indien. En annan bekymmersam utveckling är det fortsatt försämrade säkerhetspolitiska läget i Europa och en kraftig upprustning av europeisk försvarsförmåga väntas de kommande åren. Det senaste slaget mot global ekonomi är kriget i Mellanöstern, som ju längre det pågår riskerar att få allt större negativa konsekvenser. Konfliktområdet är ett

nav och viktigt transitområde för världens utvinning och förädling av olja och naturgas. Utbudet av dessa på världsmarknaden har minskat markant och priserna har stigit kraftigt. Olja och gas är viktiga insatsvaror för industrin globalt, ofta som energikällor. De används också som råvaror i tillverkningen av många andra varor. Utöver de direkta prisseffekterna riskerar konflikten i förlängningen att ge upphov till stora indirekta effekter på realekonomin och även störningar i de globala värdekedjorna. Osäkerheten påverkar också sentiment och investeringsbeslut både bland hushåll och företag.

Osäkerheten kring den internationella och svenska ekonomiska utvecklingen är därmed fortsatt betydande. Inflationen föll tillbaka i Europa och penningpolitiken blev mindre åtstramande. Förutsättningarna för en gradvis återhämtning av efterfrågan har därmed förbättrats men under den senaste tiden har inflationstakten ökat något, vilket kan utgöra en risk. Svensk varuexport och industriproduktion bedöms ha möjlighet att utvecklas starkare framöver, även om handelspolitiska spänningar, kriget i Mellanöstern och ett allmänt osäkert omvärldsläge kan bidra till att återhämtningen blir mer utdragen.

Att den svenska kronan i nuläget är betydligt starkare än vad den var för 1,5–2 år sedan påverkar den kostnadsmässiga konkurrenskraften för många svenska exportföretag. De möter också en alltmer påtaglig konkurrens från länder utanför Europa, framför allt Kina som under de senaste åren stärkt sin position inom globala värdekedjor och gradvis fokuserar sin produktion mot alltmer högteknologisk industri.

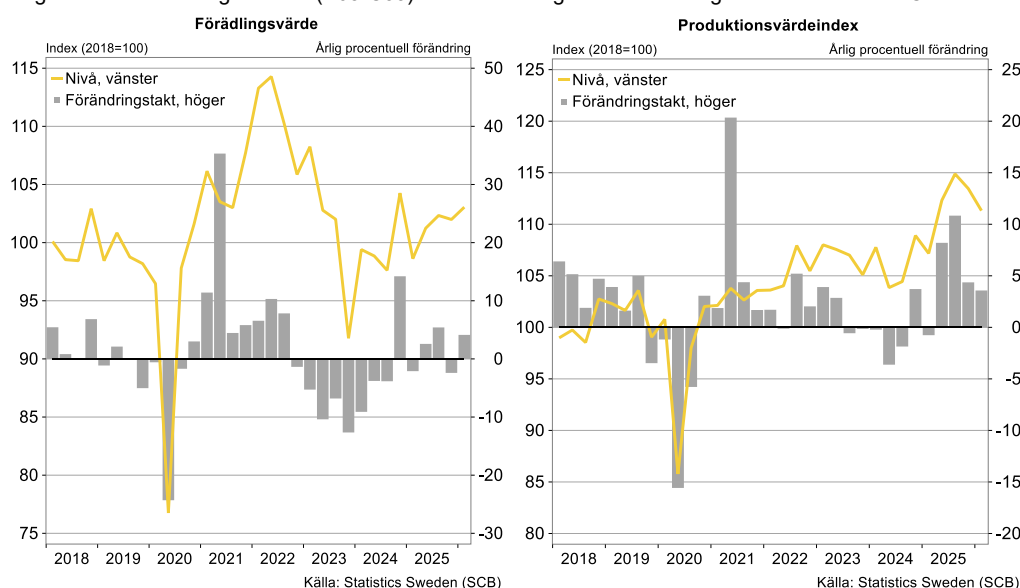
2. Produktionsutveckling inom industrin

2.1 Industrins produktionsutveckling i Sverige

Produktionsutvecklingen inom industrin och dess delbranscher kan följas såväl utifrån förädlingsvärdet enligt nationalräkenskaperna (NR) som via produktionsvärdeindex (PVI) och industriproduktionsindex (IPI). Utvecklingen kan också beskrivas i fasta respektive löpande priser. I detta kapitel används alla dessa källor och mått för att visa utvecklingen och skillnaden mellan dem förklaras i faktaruta 2.1.

Diagram 2.1. Sverige, produktionsutveckling inom industrin

Förädlingsvärde enligt nationalräkenskaper (fasta priser) samt produktionsvärdeindex (fasta priser) för gruv- och tillverkningsindustri (B05-C33). Kalenderkorrigerad och säsongrensad data från SCB.

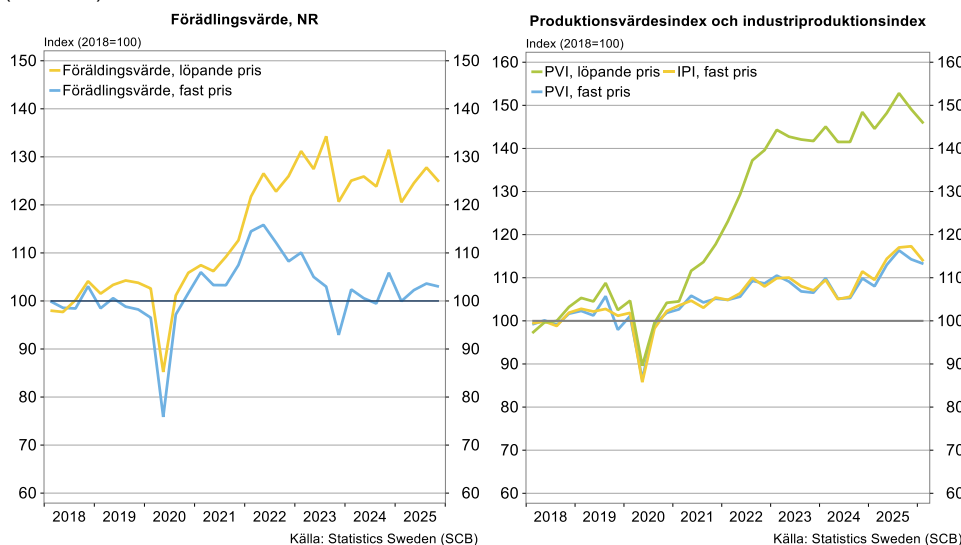

Under slutet av 2022 samt under 2023 sjönk förädlingsvärdet i industrin efter en snabb återhämtning efter pandemin. Industrins förädlingsvärde fortsatte utvecklas svagt även under stora delar av 2024, men vände uppåt under årets sista kvartal. Trots en ökning på 14,2 procent jämfört mot samma kvartal föregående år föll industrins förädlingsvärde för helåret 2024. Att årstakten fjärde kvartalet 2024 var hög förklaras framför allt av att produktionen föll och var mycket svag det sista kvartalet 2023. Utvecklingen under 2025 har varit ojämn då året inleddes svagt med en minskning av förädlingsvärdet på 2,1 procent i kvartal ett, jämfört med samma kvartal 2024. Därefter vände utvecklingen uppåt med ökning på 2,6 respektive 5,4 procent i kvartal två och tre. Året avslutades dock åter svagt, med en minskning på 2,4 procent i kvartal fyra jämfört med motsvarande kvartal föregående år. 2026 har börjat positivt då förädlingsvärdet i industrin ökade med 4,1 procent det första kvartalet jämfört med samma kvartal föregående år.

Produktionsvärdet inom tillverkningsindustrin har ökat med 13 procent sedan slutet av 2020. Efter en period av relativ stabilitet, där produktionsvärdet låg på ungefär samma nivå från mitten av 2022 till början av 2025, steg det med nära 8 procent. I början av 2026 noterades därefter en mindre nedgång.

Diagram 2.2. Sverige, tillverkningsindustrins förädlingsvärde och produktionsvärdesindex i fast och löpande pris

Förädlingsvärde enligt nationalräkenskaper och leveranser (fasta och löpande priser) för tillverkningsindustri (C10-C33)

Sedan slutet av 2018¹ har industrins förädlingsvärde ökat betydligt mer i löpande priser än i fasta priser. Efter andra kvartalet 2021 växte skillnaden mellan förädlingsvärdet mätt med fasta och löpande priser dramatiskt på grund av den höga prisökningstakten mellan mitten av 2021 och slutet av 2023. Under 2024 sjönk prisökningstakten och skillnaden mellan fast och löpande pris ökade därmed inte lika snabbt. Under 2025 behölls avståndet mellan serierna i stora drag.

Faktaruta 2.1

Förädlingsvärde i fast och löpande pris samt industriproduktionsindex (IPI) och produktionsvärdeindex (PVI)

Förädlingsvärdets eller produktionens utveckling kan studeras på flera sätt. Beroende på val av källa ser utvecklingen olika ut. Nedan beskrivs kortfattat de vanligast använda uppgifterna i offentlig statistik. Förädlingsvärdet utgörs generellt av produktionsvärdet minus insatsförbrukningen.

Förädlingsvärde i fasta priser enligt NR: Begreppet fasta priser innebär att man justerar för prisutveckling och kvalitetsförändringar för att erhålla ett *volymmått*. Detta sker genom att insatsförbrukning respektive produktion deflateras var för sig.

Förädlingsvärde i löpande priser enligt NR: Löpande priser innebär att uppgifterna anges enligt de värden som råder respektive år.

Produktionsvärdeindex (PVI): Från och med 2017 publicerar SCB ett index som syftar till att spegla utvecklingen av produktionsvärdet inom näringslivet. Jämfört med IPI inkluderar PVI även industribranschernas tjänsteproduktion och handelsverksamhet, mätt som handelsmarginal. För att än bättre visa den produktion som faktiskt skett under perioden görs också justeringar av omsättningsuppgifterna för produktion som lagts på lager och försäljning som skett från lager.

¹ Graferna i denna rapport visar i de flesta fall på utvecklingen sedan 2018. Där det är möjligt är serierna indexerade från 2018 som alltså är basåret.

Industriproduktionsindex (IPI): Uppgifterna tas fram som en indikator på industriproduktionens utveckling och baseras på industrins leveranser. Även IPI fastprisberäknas. SCB använder numera PVI som primär källa för industriproduktionen i NR men IPI tas fortfarande fram enligt krav från Eurostat då man vill kunna följa industriproduktionens utveckling samt göra jämförelser av den mellan länder.

Uppgifter om leveranser kommer från SCB:s statistik över industrins omsättning och avser enligt SCB intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i företagets normala verksamhet med avdrag för lämnade rabatter, mervärdesskatt och annan skatt som är direkt knuten till omsättningen.

Att utvecklingen skiljer sig åt för serier i fasta och löpande priser beror givetvis på att uppgifter i löpande priser innehåller såväl pris- som volymförändringar. Detta medan uppgifter i fasta priser enbart ska innehålla volymförändringar – dock justerat för beräknade kvalitetsförändringar för produkterna.

Skillnader mellan förädlingsvärdet enligt NR och produktionen enligt IPI förklaras delvis av att insatsförbrukningen är borträknad i det förstnämnda men ingår i det sistnämnda. Ändrad förädlingsgrad bidrar alltså till skillnader. För fastprisberäknade uppgifter bidrar dessutom metodskillnaden vid deflatering i stor utsträckning till att förklara skillnaderna mellan NR och IPI. Ytterligare en orsak är att IPI baseras på industrins leveranser medan förädlingsvärdet enligt NR även inkluderar ytterligare tjänsteförsäljning samt intäkter från patent, licenser, royaltys, merchanting med mera.

2.2 Produktionsutvecklingen jämfört med andra regioner/länder

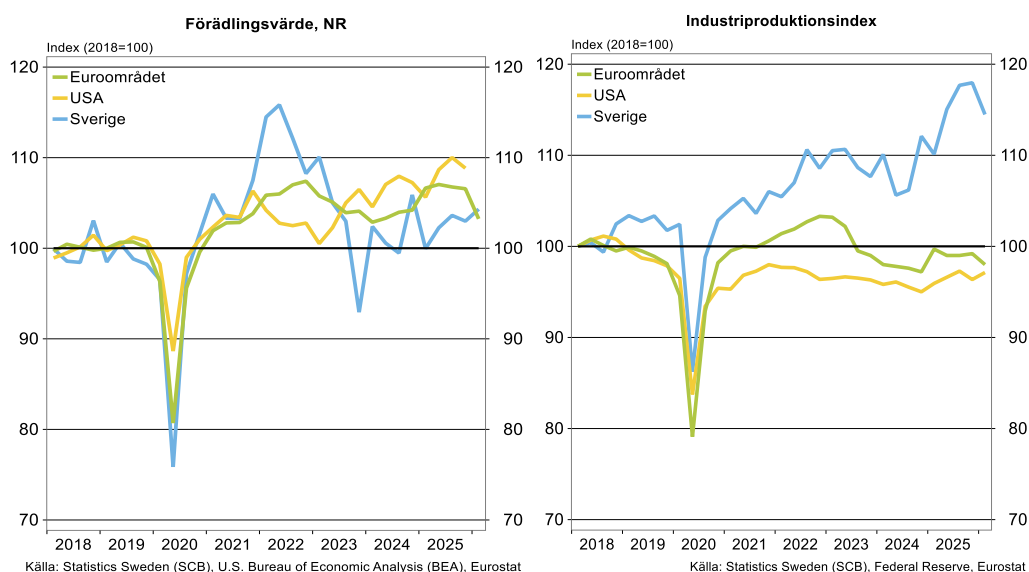
För att sätta utvecklingen i den svenska industriproduktionen i ett internationellt sammanhang jämförs den med utvecklingen i några andra regioner och länder. Detta görs här för tillverkningsindustrin, vilken inte innefattar exempelvis gruvindustrin. Orsaken är främst att aggregerade uppgifter för total industri även innefattar energisektorn i flera andra länder, men inte i Sverige, vilket försvårar jämförbarheten.

Förädlingsvärdet i svensk industri sjönk kraftigt i samband med coronapandemins inledning, vilket även gäller för såväl Euroområdet som USA. Därefter återhämtade sig svensk industri relativt snabbt. Under 2022 och 2023 sjönk dock förädlingsvärdet i svensk industri, för att 2024 utvecklas svagt positivt. I slutet av 2024 ökade förädlingsvärdet i industrin tydligt för att under 2025 fortsatt ha en svagt positiv utveckling. I termer av IPI har svensk produktion däremot gått mer stadigt uppåt. Det som skiljer förädlingsvärdet och IPI är att insatsförbrukningen inte ingår i förädlingsvärdesmåttet, vilket det gör i IPI. Skillnaden i utvecklingen mellan de två måtten kan därmed delvis förklaras av att användningen av insatsvaror i produktionen har utvecklats olika. Av de tre jämförda regionerna har den amerikanska industrins förädlingsvärde haft starkast tillväxt sedan 2018. Om analysen i stället görs utifrån IPI ges dock motsatt bild.

En tänkbar förklaring till varför bilden skiljer sig så mycket beroende på om man jämför ländernas industriproduktionsindex eller deras förädlingsvärde inom industrin är att metoderna för hur man tar hänsyn till förbrukningen kan skilja sig mellan länder. Det kan också vara så att förädlingsvärdets andelen faktiskt utvecklats olika i olika länder, vilket i sin tur skulle kunna bero på skillnader i relativprisutveckling av insatsvaror och slutprodukter.

Diagram 2.3. Svensk produktionsutveckling jämfört med i euroområdet, och USA

Förädlingsvärde enligt nationalräkenskaper (fasta priser) samt industriproduktionsindex (fasta priser) för tillverkningsindustri (C10-C33)

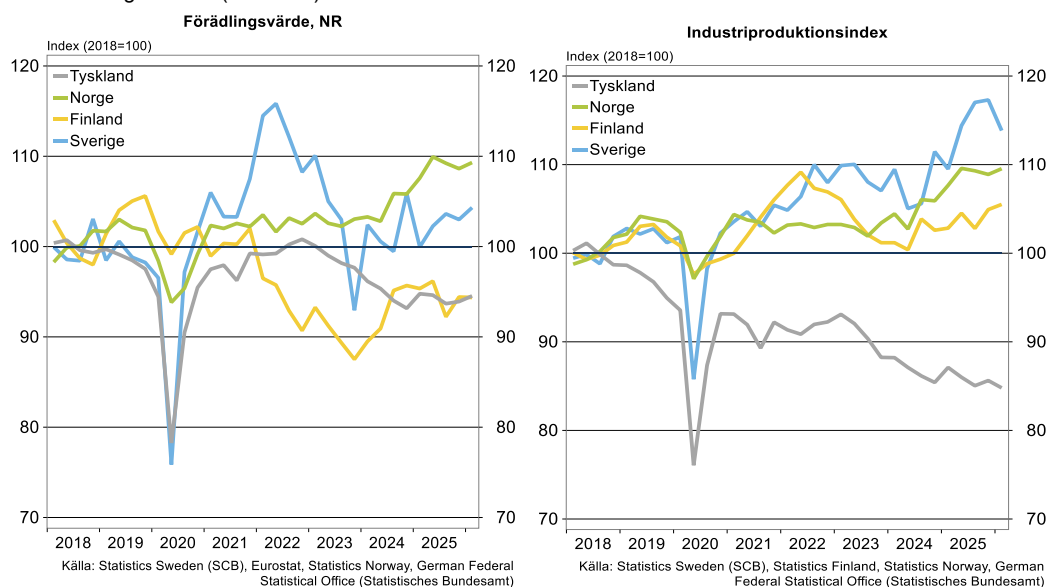

Förädlingsvärdet och industriproduktion i Tyskland och Sverige föll kraftigt i inledningen av pandemin. Raset förklaras till stor del av att fordonsindustrin väger tungt i båda länderna och att fordonsindustrin var den industribransch som drabbades hårdast i krisens inledning. Därefter utvecklades både förädlingsvärdet och industriproduktionsindex betydligt svagare i Tyskland jämfört med Sverige. Den tyska industriproduktionens utveckling kan till stor del förklaras av strukturella problem i framför allt fordonsindustrin. Efter en svagt positiv inledning i början av 2023 fortsatte förädlingsvärdet i den tyska industrin sjunka under 2024. Under 2025 steg förädlingsvärdet något, men har trots den svagt positiva utvecklingen minskat med drygt 5 procent sedan 2018. Industriproduktionsindex i Tyskland har däremot sjunkit trendmässigt sedan slutet av 2017.

Industrins förädlingsvärde i Sverige, Norge och Finland utvecklades i stort sett likartat fram till slutet av 2021, med undantag för pandemiperioden. Därefter utvecklades Finland svagare än de övriga länderna. Den finska industrins förädlingsvärde föll successivt fram till mitten av 2024 och har därefter återhämtat sig marginellt. Trots detta är nivån fortfarande drygt 5 procent lägre än 2018, vilket kan jämföras med utvecklingen i Tyskland. Industriproduktionen i Finland har samtidigt utvecklats betydligt starkare än förädlingsvärdet. Liksom i Sverige antyder detta att andelen insatsvaruförbrukning i produktionen har ökat. Den norska industriproduktionen utvecklade i sidled från slutet av 2021 till och med mitten av 2023. Tillväxten i industriproduktionen som inleddes i mitten av 2023 har sedan dess fortsatt.

Diagram 2.4. Svensk produktionsutveckling jämfört med i Tyskland, Norge och Finland

Förädlingsvärde enligt nationalräkenskaper (fasta priser) samt industriproduktionsindex (fasta priser) för tillverkningsindustri (C10-C33)

2.3 Utvecklingen inom olika industribranscher i Sverige

Skillnaderna i utvecklingen av produktionen är relativt stora mellan industrins delbranscher, både gällande den totala utvecklingen sedan 2018 och hur branscherna utvecklats under och efter pandemin. Det är också i vissa fall stora skillnader mellan utvecklingen i förädlingsvärdet och i produktionsvärdet. Delvis beror detta på skillnader i utveckling av insatsvaruförbrukningen, men också på osäkerhet i statistiken. Förädlingsvärdets utveckling på branschnivå är i vissa fall inte rimlig. Därför redovisas bara industriproduktionen mätt med IPI i det här avsnittet. Ett antal branscher sticker ut och ligger på betydligt högre produktionsnivåer jämfört med 2018. Det gäller framför allt kemiindustrin men även telekommunikation.

Basindustrin, som innefattar gruv- och mineralutvinning, trävaruindustrin, massa- och pappersindustrin samt stål- och metallverksindustrin, har haft en något svagare utveckling sedan 2018. Basindustrin utgör ofta det första steget i de flesta värdekedjor och är till stor del en underleverantör till bygg-, metall- och maskinindustrin. I pandemins inledning påverkades branschen av att efterfrågan från bland annat bil- och flygplansindustrin avtog. Utvecklingen har därefter varit svag i 3 av 4 branscher i basindustrins branscher. Den bransch som fick en ökad produktionsutveckling under 2025 var gruv- och mineralutvinningsbranschen. Basindustrins produktion är kapitalintensiv och köparna gör omfattande investeringar i till exempel fastigheter, produktionsanläggningar, broar, maskiner med mera. När osäkerheten i omvärlden ökar påverkar det investeringsviljan och därmed produktionen i basindustrin. Stigande räntor 2023 hade också en tydligt negativ effekt på branschen.

Varken livsmedelsindustrin eller plast- och gummiindustrin påverkades nämnvärt negativt under pandemin. Livsmedelsindustrins har haft en nästintill stillastående produktionsutveckling, där produktionsvolymen är på ungefär samma nivå som den var 2018. För livsmedel kompensades den vikande efterfrågan från restauranger av en ökad efterfrågan från hushållen. Efterfrågan från hushållen har bidragit till att hålla

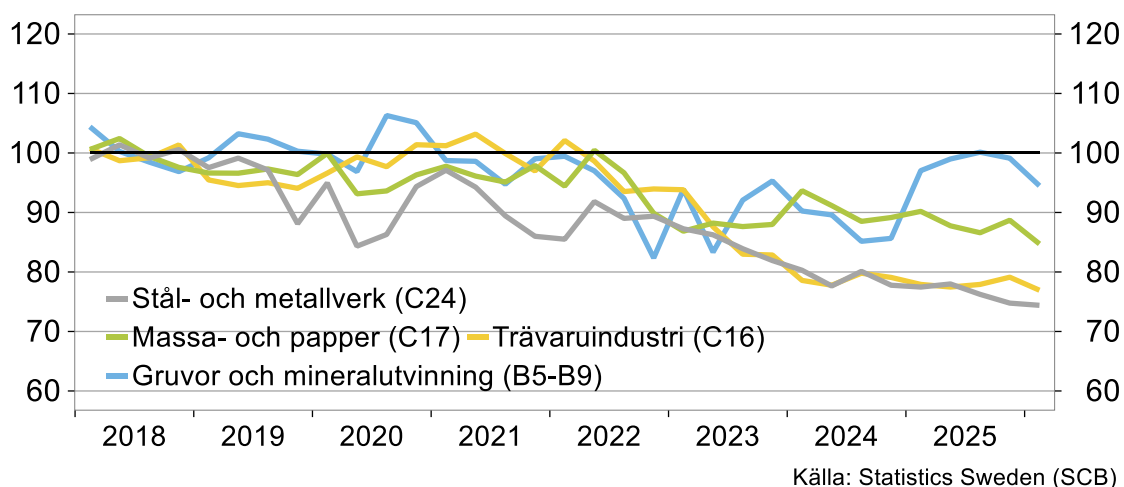
industriproduktionen på en hyfsad nivå. Plast- och gummiindustrin har däremot haft en relativt svag produktionsutveckling. Produktionsvolymen förbättrades något under 2024 och 2025 men sedan 2018 har produktionsutvecklingen ändå minskat med drygt 10 procent. Utvecklingen inom plast- och gummiindustrin kan till viss del förklaras av att industrin, som till stor del är underleverantörer till både fordonsindustrin och byggindustrin, inte har mött en ökad efterfrågan från de branscherna.

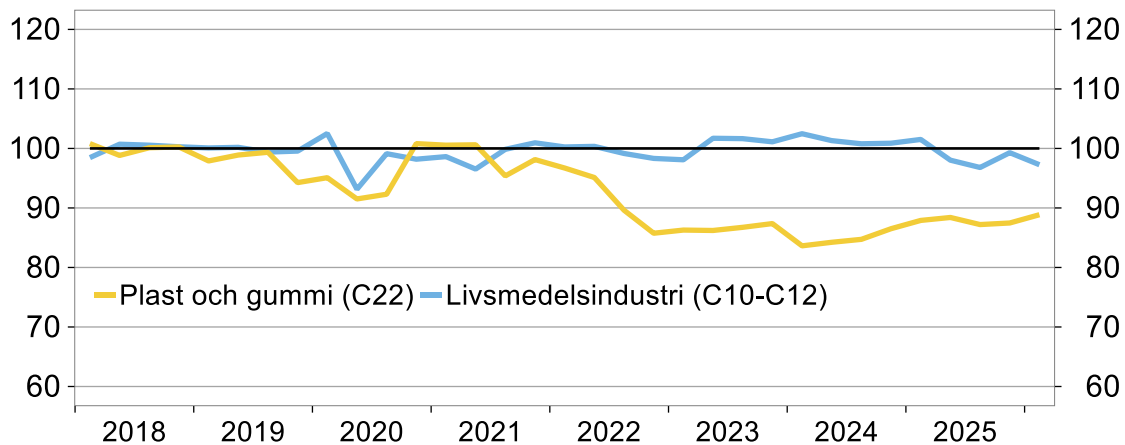
Kemiindustrin, där även läkemedel ingår, är den bransch med allra störst produktionsuppgång räknat i IPI-termer sedan 2018. Branschen påverkades inte negativt av pandemin; tvärtom gynnades vissa delar av den. Den starka tillväxttakten i produktionsvolym minskade dock något under andra halvan av 2025 och början av 2026. Även tele- och elektronikindustrin har haft en stark utveckling sedan 2018. Nedgången i produktionen som skedde i inledningen av pandemin togs igen under följande år. En stor del av uppgången som påbörjades under 2024 kan förklaras av försvarssatsningar.

Maskinindustrin samt motorfordonsindustrin var de delbransch som initialt drabbades hårdast av pandemin, när en abrupt vikande efterfrågan och kraftiga störningar i de globala leveranskedjorna tvingade stora delar av branscherna att tillfälligt pausa all produktion i några veckor under våren 2020. När den första turbulensen lagt sig återkom efterfrågan på motorfordon och branschen hade en snabb återhämtning. Under 2021 brottades motorfordonsindustrin med problem kopplat till leverantörsstörningar, vilket drog ner produktionstakten. Efter återhämtningen som skedde i slutet av 2022 upplevde delbranschen ytterligare nedgångar i början av 2024, som till stor del kan förklaras av en avklarad orderstock och en minskande orderingång. Maskinindustrin har upplevt en något mer positiv produktionstillväxt och upplevde en snabbare återhämtning efter pandemin. Sedan första kvartalet 2024 har produktionstillväxten avtagit, och sedan 2018 har produktionsvärdet ökat med 2 procent. Både maskin- och motorfordonsindustrin är väldigt exportberoende och påverkas därför i hög utsträckning av vad som händer i världen.

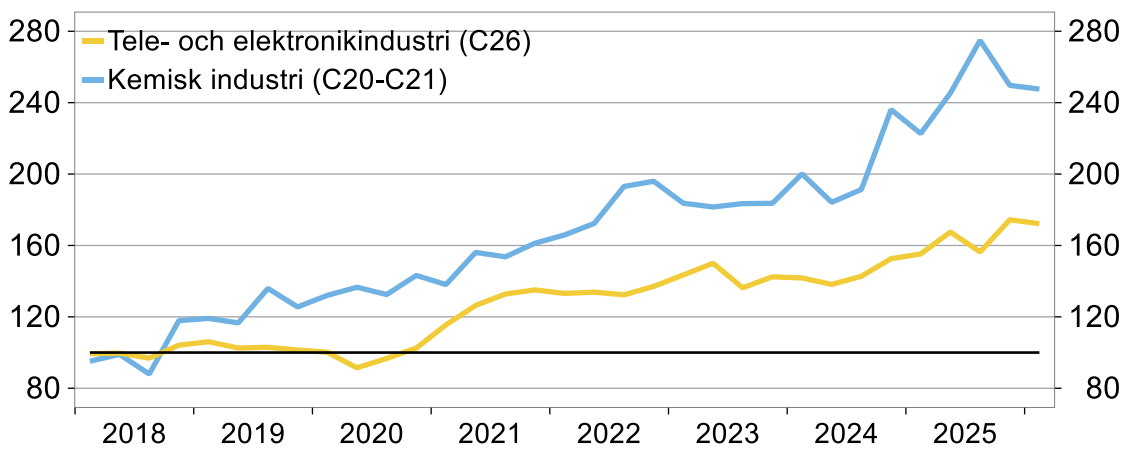
Diagram 2.5. Produktionsutveckling i Sverige inom ett antal industribranscher

Produktionsvärdesindex (fasta priser), index 2018 = 100. Serierna är säsongsrensade. Utvecklingen inom kemi- och läkemedelsindustrin samt tele- och elektronikindustrin har varit betydligt starkare än övriga industribranscher och presenteras därför i ett eget diagram.

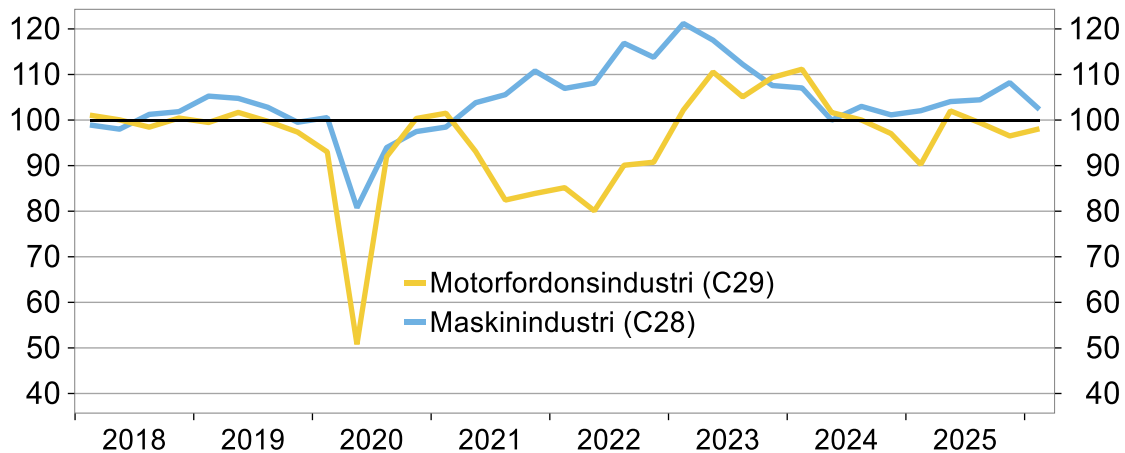

Källa: Statistics Sweden (SCB)

Källa: Statistics Sweden (SCB)

Källa: Statistics Sweden (SCB)

3. Sysselsättningsutveckling inom industrin

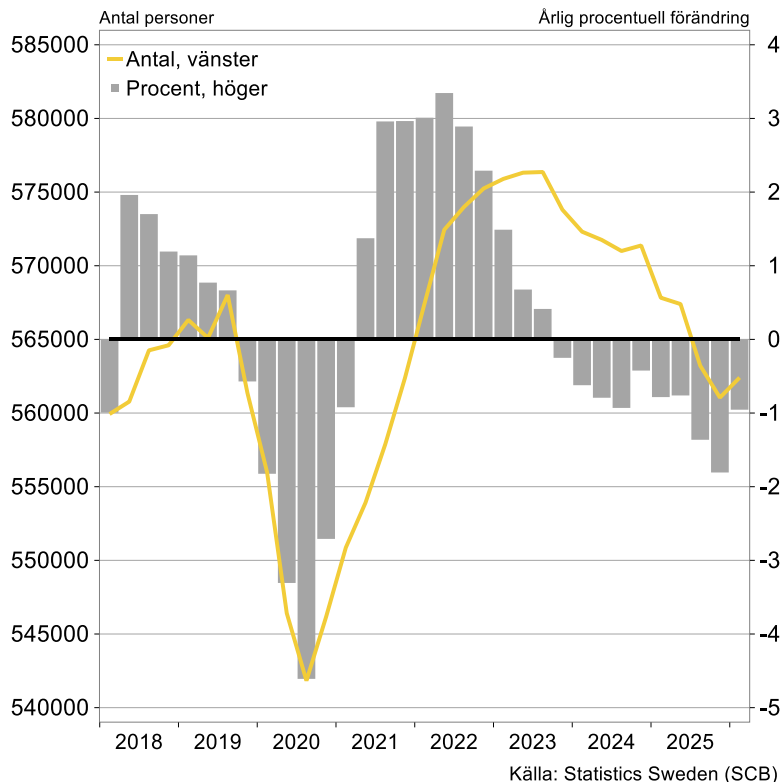
3.1 Sysselsättningsutvecklingen i Sverige

Hur sysselsättningen inom industrin i Sverige utvecklas kan följas såväl utifrån nationalräkenskaperna, BAS (befolkningens arbetsmarknadsstatus), AKU (arbetskraftsundersökningarna), ANST (antal pågående anställningar) och RAMS (regional arbetsmarknadsstatistik). I tidigare rapporter har den kortperiodiska sysselsättningsstatistiken använts. Men statistik finns bara till slutet av 2023 och undersökningen är nedlagd. I denna rapport används i stället statistik källan ANST, som baseras på arbetsgivardeklarationer.

Statistiken över antalet pågående anställningar visar att det i början av 2026 fanns cirka 2000 fler anställda i industrin jämfört med inledningen av 2018. Mellan det tredje kvartalet 2019 och 2020 minskade antalet anställningar kraftigt (cirka 26 000 personer). Därefter ökade antalet anställda markant och nådde en topp på cirka 577 000 anställda kring mitten av 2023. En ny nedgång inleddes därefter och i slutet av 2025 var 561 000 anställda inom gruv- och tillverkningsindustrin. I början av 2026 ökade antalet något och uppgick till drygt 562 000 anställda.

Diagram 3.1. Sverige, sysselsättning inom industrin

Antal sysselsatta inom gruv- och tillverkningsindustrin (B05-C33), samt procentuell förändring jämfört med motsvarande kvartal året innan

Statistiken för antalet anställda i industrin visar dock inte industrins hela betydelse för sysselsättningen. Detta då måttet inte inkluderar det sammanlagda antalet personer som sysselsätts i hela värdekedjan med att producera industrins produkter för slutlig

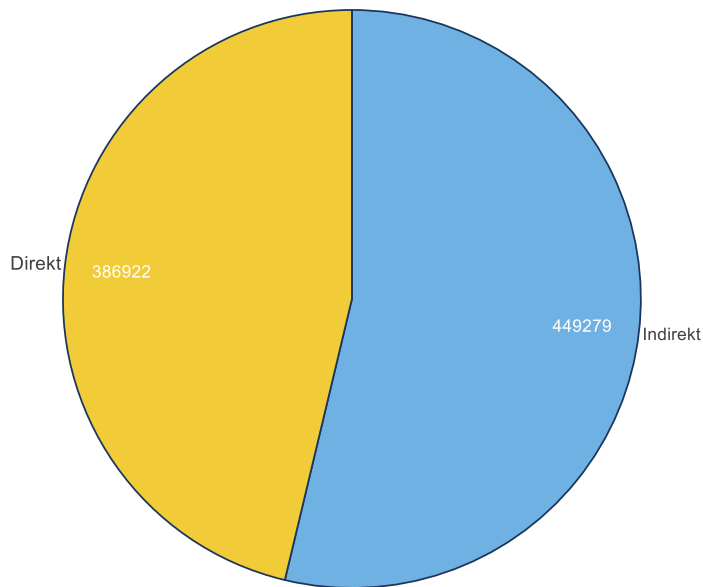
efterfrågan. Input-output-statistiken inkluderar däremot både de som jobbar i industrin själv med produktionen av slutprodukten (direkt sysselsatta) och de som sysselsätts av industrins underleverantörer (indirekt sysselsatta). De direkt sysselsatta är alltså de som sysselsätts i det sista steget av förädlingskedjan med den slutliga produktionen av det som levereras till slutkund medan de indirekt sysselsatta jobbar uppströms i förädlingskedjan. De indirekt sysselsatta är alltså underleverantörer till den verksamhet som tillverkar slutprodukterna. Underleverantörerna återfinns delvis i klassiska industribranscher men också i andra varu- och tjänstebranscher.

Diagrammet ovan underskattar därmed industrins betydelse för sysselsättningen i hela ekonomin eftersom industrin i rollen av kund till en rad andra sektorer skapar sysselsättning i andra branscher. Analyseras industrins sysselsatta utifrån traditionell statistik över en längre tidsperiod kan det uppfattas som att industrin är på tillbakagång, vilket inte stämmer. Över tid har i stället strukturen i industrisektorn förändrats, där delar av det som tidigare gjordes inom industriföretagen nu görs av externa leverantörer. Även fler tjänster som tidigare funnits in-house köps numera in från både externa och/eller koncerninterna företag.

År 2023 sysselsatte industrin totalt ca 836 000 personer i Sverige.² Cirka 390 000 var direkt sysselsatta med att producera industrivaror till slutkund och nästan 450 000 var indirekt sysselsatta genom att vara underleverantörer till industrin. Underleverantörerna finns både bland varu- och tjänsteproducenter. Köp av olika typer av företagstjänster står för en stor del av industrins indirekta sysselsättning under 2023. Det handlar till exempel om tekniska konsulter och olika former av bemanningstjänster.

² Beräkningarna är gjorda utifrån den senaste input-output-statistiken från SCB som avser år 2023 med vilken det går att beräkna hur mycket en viss mängd produktion i en bransch (i det här fallet industribransch) genererar ytterligare produktion i andra branscher. På motsvarande sätt kan antalet sysselsatta som motsvarar den totala produktionen i respektive bransch beräknas.

Diagram 3.2. Antalet direkt och indirekt sysselsatta i svensk industri, 2023

Källa: SCB (Input-Output-statistiken)

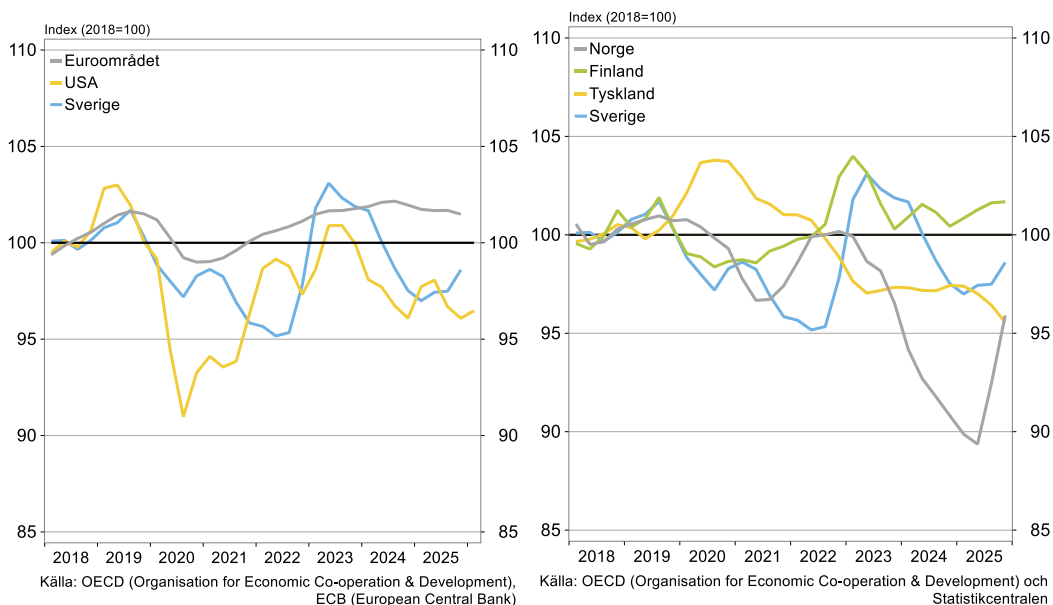
3.2 Utvecklingen i andra regioner/länder

För att sätta den svenska utvecklingen i ett internationellt perspektiv jämförs nedan utvecklingen i Sverige med den i andra regioner och länder. Den statistik som används är sysselsättningen i industrin (manufacturing employment) enligt OECD Main Economic Indicators (MEI).

Enligt OECD-statistiken minskade den svenska industrisysselsättningen under 2021 och 2022, vilket skiljer sig från den utveckling som gavs i inledningen av avsnittet. En förklaring till skillnaden mellan statistikkällorna är att gruvindustrin är exkluderad i den internationella jämförelsen.

Diagram 3.3. Industrissysselsättningen i Sverige jämfört med Euroområdet, USA, Tyskland, Finland och Norge

Sysselsättningen inom tillverkningsindustrin (C10-33), index 2018 = 100, säsongrensad, två kvartals glidande medelvärde

Antalet sysselsatta i de olika länderna är lägre i slutet av 2024 jämfört med 2018. Antalet sysselsatta inom tillverkningsindustrin i Sverige var cirka 1,4 procent lägre under det sista kvartalet 2025 än genomsnittet 2018. I Tyskland har sysselsättningen fortsatt att avta och var i slutet av 2025 4,4 procent lägre än den var 2018. I Euroområdet var antalet sysselsatta inom tillverkningsindustrin mellan en och två procent högre 2025 än snittet för 2018.

USA har uppvisat en likartad trend som Sverige även om utvecklingen där var betydligt mer volatil under pandemin. I Norge nådde industrissysselsättningen nya rekordlåga nivåer under andra kvartalet av 2025 och var 10,6 procent lägre än 2018. Deras sysselsättning återhämtade sig något och var i slutet av 2025 drygt 4 procent lägre än 2018.

Den finska serien som används i det högra diagrammet ovan är ny i denna rapport. Förra året användes OECD:s data för samtliga länder, exklusive euroområdet. OECD-serien för Finland saknar däremot nya data för 2025. Därför används i stället finska Statistikcentralens sysselsättningsserie. Seriernas utveckling följer varandra väl i absoluta tal men visar på något annorlunda utvecklingar när de indexeras. Enligt OECD:s serie var sysselsättningen i Finland lägre slutet av 2024 än den var genomsnittligen 2018. Statistikcentralens data visar däremot att sysselsättningen samma period var något högre än 2018 och sedan fortsatte att öka under 2025. I slutet av 2025 var sysselsättningen 1,7 procent högre än 2018.

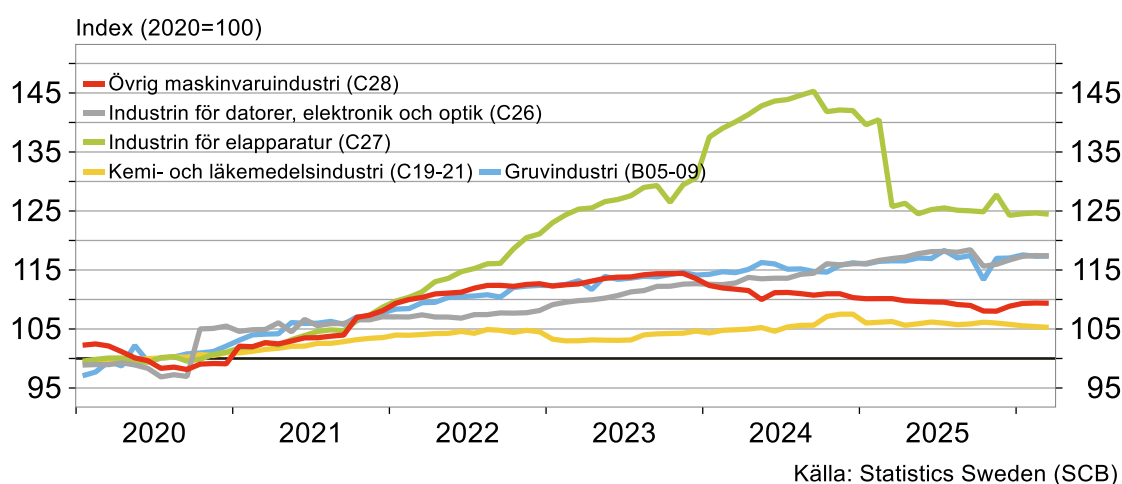
Det finns tyvärr ingen internationellt jämförbar statistik av hur den direkt och indirekta industrisysselsättningen har förändrats vilket gör det svårt att dra slutsatser om industrins relativa betydelse för sysselsättningen i olika länder.³

3.3 Sysselsättningsutvecklingen i ett antal industribranscher

Utvecklingen av sysselsättningen har varierat i de olika branscherna inom industrin. Data finns fram till och med mars 2026. Den delbransch där sysselsättningen ökat mest är industrin för elapparatur. Antalet anställda där har ökat med 24 procent sedan 2020 trots ett stort fall i mars 2025 som enligt SCB beror på ”företagsförändringar” inom branschen. Även gruvindustrin samt industrin för datorer, elektronikvaror och optik har haft en gynnsam utveckling med öknings på närmare 17 procent. Utvecklingen har även varit relativt stabil i övrig maskinvaruindustri samt hyfsat god i kemi- och läkemedelsindustrin. I dessa branscher har antalet anställda ökat med cirka 10 respektive drygt 5 procent sedan 2020.

Diagram 3.4. Antal pågående anställningar inom industrin

Snabbt växande branscher

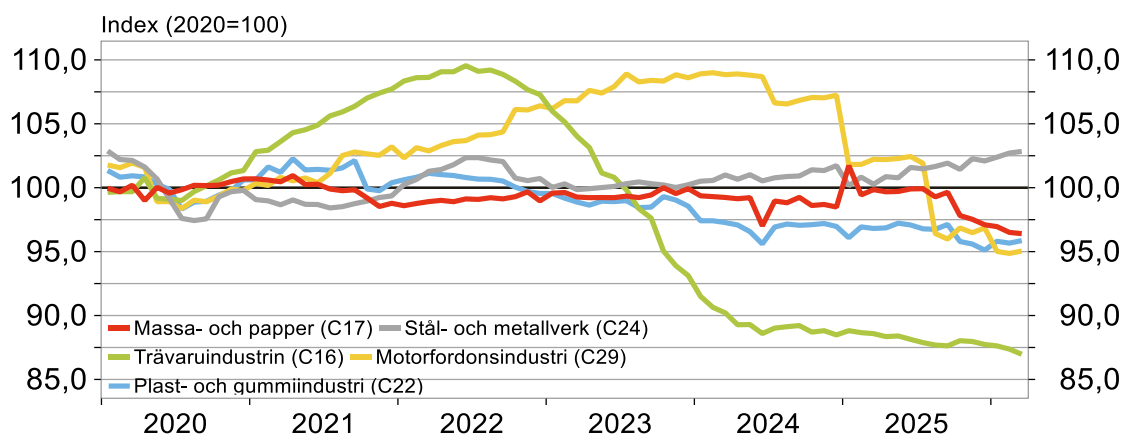
I diagrammet nedan visas utvecklingen i de branscher där antalet sysselsatta ökat svagt. Antalet pågående anställningar inom trävaruindustrin växte med 10 procent fram till juni 2022 för att sedan minska kraftigt drivet av snabbt och kraftigt stigande kostnader och räntor. I mars 2026 var sysselsättningen drygt 13 procent lägre än 2020.

I stål- och metallindustrin var antalet pågående anställningar i början av 2025 i stort densamma som snittet 2020. Under 2020 minskade sysselsättningen snabbt. En återhämtning inleddes under hösten 2021 och antalet pågående anställningar har sedan dess utvecklats mer stabilt. Antalet anställda i pappersindustrin har under perioden utvecklats relativt stabilt fram till oktober 2025 då antalet plötsligt minskade till följd av ett stort varsel i september. Sedan dess har antalet fortsatt att krympa. Antalet anställda i plast- och gummiindustrin var i mars 2026 drygt 4 procent lägre än 2020. I motorfordonsindustrin ökade antalet pågående anställningar fram till inledningen av 2024 för att därefter vända ned.

³ Industrins ekonomiska råd gjorde i sin rapport från april 2015 en analys av industrins betydelse för tjänstesektornas sysselsättning i andra länder jämfört med Sverige och kom fram till att Sverige har en högre andel indirekt sysselsättning än genomsnittet i EU. Denna analys baserades på internationell input-output analys som visar utvecklingen fram till 2011.

Diagram 3.5. Antal pågående anställningar inom industrin

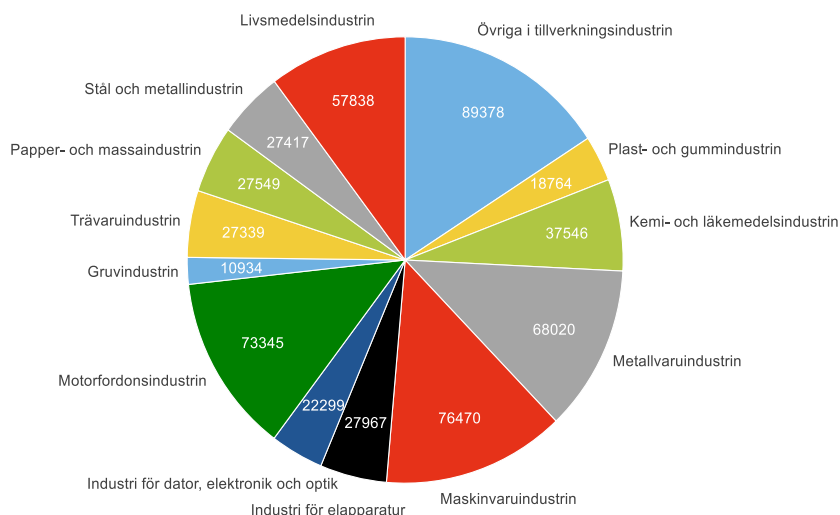
Långsamt växande branscher

Källa: Statistics Sweden (SCB)

I diagrammet nedan visas hur många som var anställda i de olika delarna av gruv- och tillverkningsindustrin 2025. 2024 var det motorfordonsindustrin som sysselsatte flest personer. 2025 ändrades däremot detta då maskinvaruindustrin gick om och sysselsatte drygt 76 000 personer medan motorfordonindustrin sysselsatte drygt 73 000. Det beror främst på att sysselsättningen har minskat i motorfordonsindustrin medan den varit hyfsat stabil i maskinindustrin (se diagram 3.4 och 3.5). Därefter kommer metallvaruindustrin med drygt 68 000 anställda. Livsmedelsindustrin är också en av de större sektorerna sett till antal pågående anställningar, med cirka 58 000 anställda.

Diagram 3.6. Antal pågående anställningar inom tillverkningsindustrin och gruvindustrin (C+B) 2025

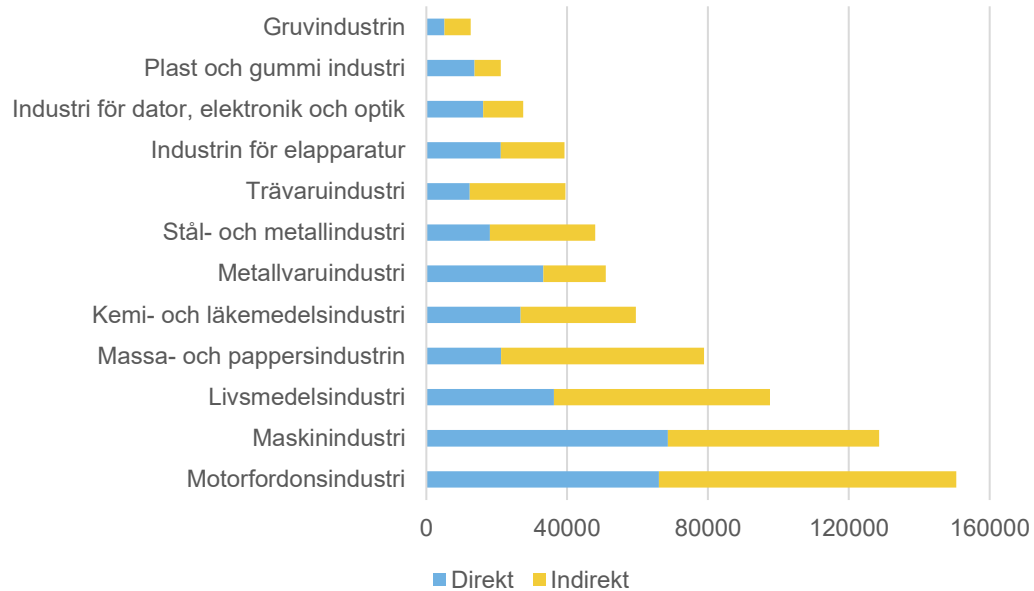

Källa: SCB (ANST)

Liksom för total sysselsättning kan man på branschnivå dela upp sysselsättningen i direkt och indirekt sysselsättning. Mätt på detta sätt är det motorfordonsindustrin som sysselsätter flest personer, men notera att statistiken gäller 2023. Enligt I/O-statistik var antalet sysselsatta i denna industri 2023 drygt 150 000. Fordonsindustrin, livsmedelsindustrin, massa- och pappersindustrin, stålindustrin, gruvindustrin,

trävaruindustrin samt kemisk industri hade alla en större andel indirekt än direkt sysselsatta under 2023. I industrin för datorer, elektronik och optik, maskin-, metallvaru-, elapparater- samt plast- och gummiindustrin var det fler direkt sysselsatta än indirekt.

Diagram 3.7. Antalet sysselsatta direkt och indirekt i ett antal industribranscher 2023

Källa: SCB, I/O-statistik samt egna beräkningar

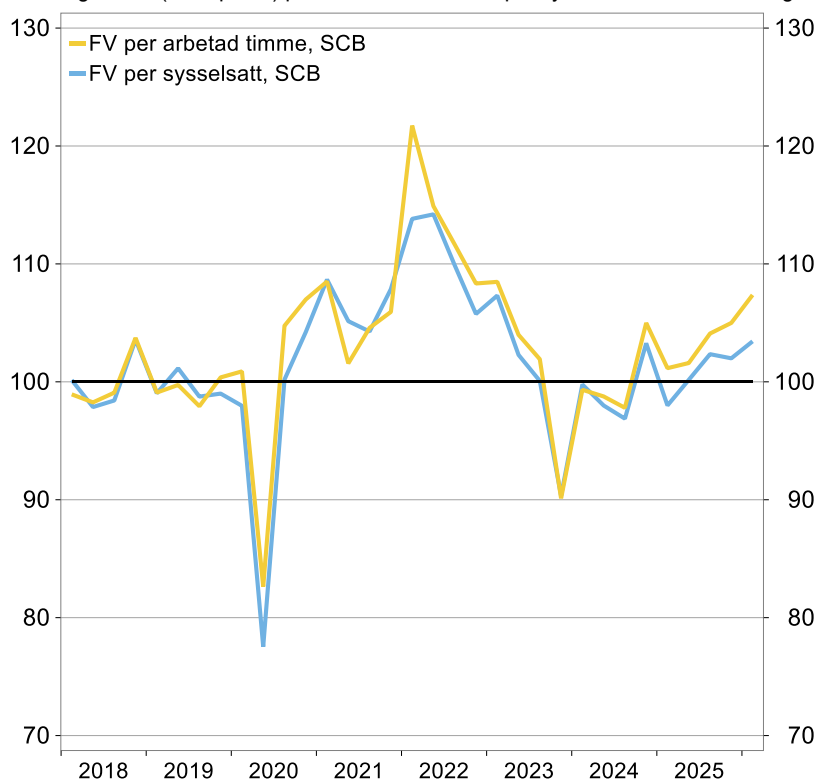
4. Industrins produktivitet utveckling

4.1 Produktivitet utvecklingen inom industrin i Sverige

Inom nationalekonomisk teori och empiri analyseras produktivitet dels utifrån total resursåtgång, dels utifrån respektive resursslags som ingår i produktionen. I vardagstal avses med produktivitet oftast den så kallade arbetsproduktiviteten. Med detta menas *output* i förhållande till det antal arbetade timmar (eller sysselsatta) som produktionen krävt. Ett annat vanligt mått är total faktorproduktivitet (TFP). Måttet beskriver hur kvantiteten *output* samvarierar med mängden av samtliga insatsvaror.⁴ Framöver i kapitlet analyseras arbetsproduktiviteten – kort och gott benämnd som produktiviteten. När inget annat anges är den beräknad som fast förädlingsvärde (det vill säga volym) dividerat med antal arbetade timmar.⁵

Diagram 4.1. Svensk industri: produktivitet beräknat per timme respektive per sysselsatt

Förädlingsvärde (fasta priser) per arbetad timme och per sysselsatt inom tillverkningsindustri, index 2018 = 100

Källa: Statistics Sweden (SCB)

På lång sikt bestäms produktiviteten av teknologiska och institutionella faktorer, såväl på makro- som på företagsnivå. På kort sikt är dock produktiviteten starkt cykliskt vilket framgår av bilden ovan och nedan. Coronakrisen och dess ekonomiska-politiska motreaktioner, orsakade våldsamma svängningar i produktiviteten: ett dramatiskt ras under våren 2020 följdes av en ännu kraftigare rekyl under samma sommar. När sedan

⁴ TFP är den del av förändringen i *output* som inte kan förklaras av ändrade kvantiteter av t.ex. arbete eller kapital. Ökad total faktorproduktivitet förklaras av teknisk utveckling och/eller organisatoriska förbättringar etc. och innebär att man med samma mängd produktionsfaktorer kan åstadkomma mer *output*.

⁵ Stödåtgärderna i samband med Coronakrisen i synnerhet korttidspermitteringarna, innebär stora skillnader i uppmätt produktivitet i termer av arbetade timmar respektive antal sysselsatta.

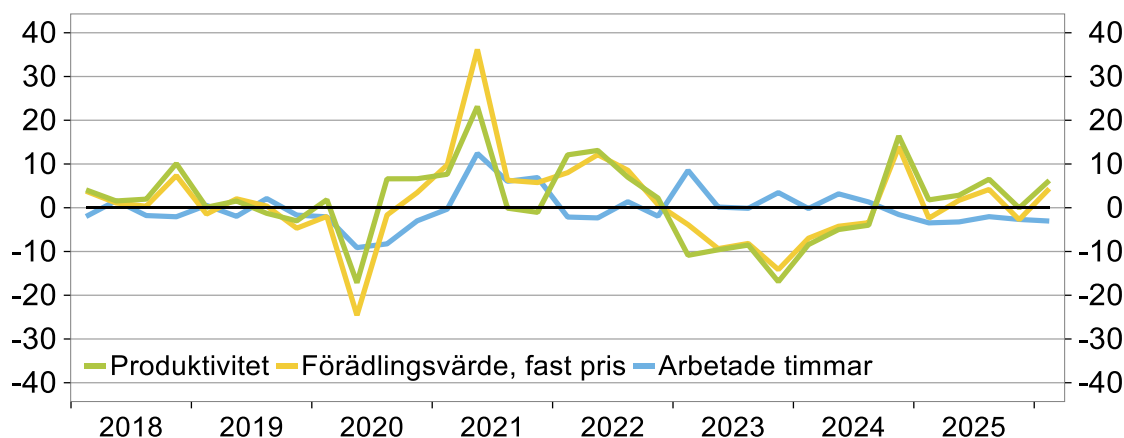
inflationen steg kraftigt som ett resultat av, den i backspegeln, för expansiva politiken i kombination med utbudsproblem i spåren av kriget i Ukraina stramades penningpolitiken åt snabbt och mycket med start under 2022. Det medförde återigen stora rörelser i produktiviteten. Nedgången kunde till stor del förklaras av att företagen valde att behålla arbetskraft trots en svagare produktion, vilket ledde till en nedgång i produktiviteten. Det är kostsamt att behålla personal när konjunkturen viker ned. Men det är även kostsamt att anställa ny personal, så om nedgången bedöms som kortvarig kan det vara bättre att inte säga upp personal. Under första kvartalet 2025 började produktiviteten mätt enligt båda måtten stiga. Uppgången drevs av att förädlingsvärdet steg i kombination med ett lägre antal arbetade timmar respektive färre sysselsatta. Minskningen har varit större i antalet arbetade timmar, vilket medför att produktivitetmåttet förädlingsvärde per arbetad timma har stigit något mer än produktivitetmåttet förädlingsvärde per sysselsatt.

Sett över perioden från 2018 till första kvartalet 2026 har produktiviteten mätt som förädlingsvärde per arbetad timme sammantaget ökat med 7 procent. En stor del av denna period har påverkats av ett antal chocker och det är därför relativt svårt att uttala sig om tillväxten i produktiviteten ur ett mer strukturellt perspektiv.

Det är uppenbart att förädlingsvärdet per arbetad timme – produktiviteten – följer förädlingsvärdet mycket nära medan arbetade timmar är mer stabila. En förklaring är alltså att företagen i en nedgång kan välja att behålla personal, eller i en uppgång avvaktar att anställa fler. Det senare har för industrins del en koppling till att kapitalintensiteten i industrin är stor. När efterfrågan ökar kan produktionen öka utan att fler anställs om det finns utrymme att höja kapacitetsutnyttjandet. Detta ger därmed skjuts också till produktiviteten.

Svensk industri: förädlingsvärde och produktivitet hand i hand

Årlig procentuell förändring, uppgifter för inom tillverkningsindustri

Källa: Statistics Sweden (SCB)

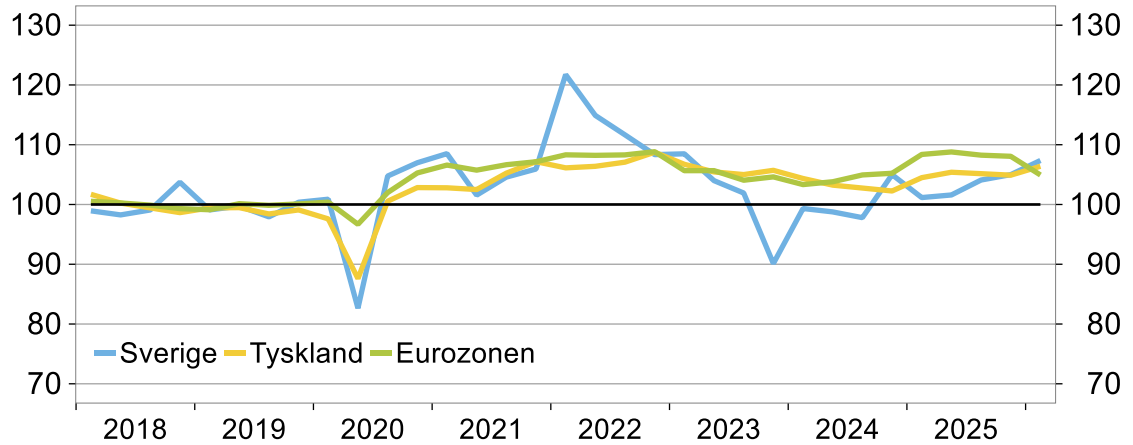
4.2 Industrins produktivitet utveckling i Sverige och internationellt

Från andra halvåret 2023 till andra halvåret 2025 var produktiviteten i svensk industri lägre än i både euroområdet och Tyskland. Under början av 2025 började produktiviteten successivt stärkas och ligger nu på ungefär samma nivå som i Tyskland. Jämfört med euroområdet är produktiviteten fortfarande lägre. Produktiviteten i såväl den svenska som den tyska industrin har ökat med ungefär 5 procent sedan 2018 i Sverige och Tyskland och med 7 procent i euroområdet.

Produktiviteten har varit relativt volatil. Mellan hösten 2020 och första kvartalet 2022 ökade produktiviteten i svensk industri kraftigt och utvecklades starkare än i euroområdet och Tyskland. Därefter föll produktiviteten relativt mycket i Sverige, men från slutet av 2024 har en gradvis återhämtning skett som fortsatt under 2025.

Produktivitet inom industrin

Förädlingsvärde (fasta priser) per arbetad timme inom tillverkningsindustri, index 2018 = 100

Källa: Statistics Sweden (SCB), ECB (European Central Bank), Eurostat

5. Pris- och växelkursutveckling

5.1 Producent- och konsumentprisindex

I tidigare kapitel har industrins utveckling följts i såväl volym (dvs. fastprisberäknat värde) som värde i löpande pris. Skillnaden dem emellan är, som framgick i kapitel 2, priser och beräknade kvalitetsförändringar med mera. När prisutveckling diskuteras hamnar fokus ofta på konsumentprisernas utveckling. För industrins konkurrenskraft är det centralt hur industrins priser utvecklas. De priser som möter industriföretagen varierar därtill starkt beroende på inom vilken bransch som företagen verkar i. I figurerna nedan visas såväl nivåer som förändringstakt för både producent- och konsumentpriser samt för industrins och näringslivets förädlingsvärdesdeflator.

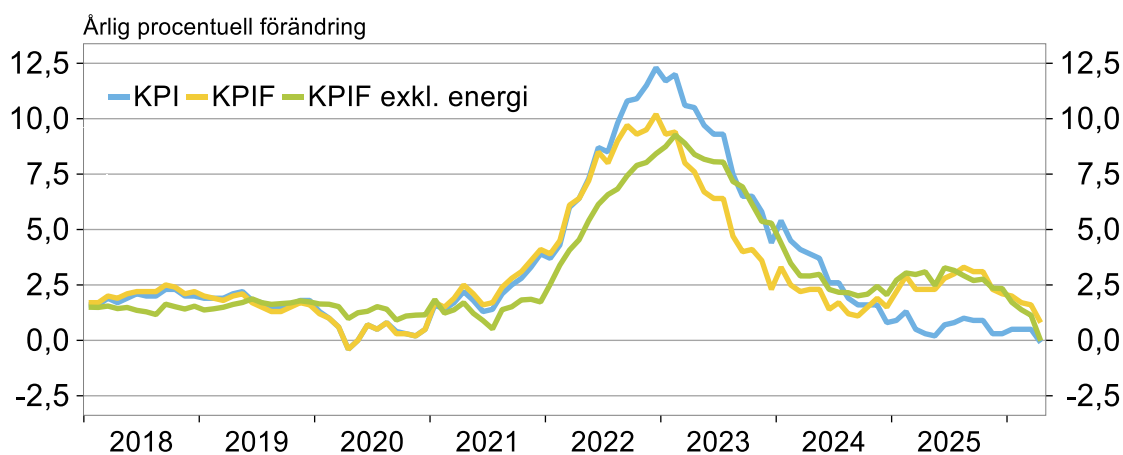
5.1.1 Inflationen tillbaka nära målet

Under åren 2018–2019 var inflationen enligt KPIF mycket nära målet på två procent. Under inledningen av 2020 bidrog lägre priser på energi och drivmedel till att KPIF föll och årstakten i april 2020 blev därmed negativ. Inflationen steg sedan gradvis och uppgick i augusti 2021 till över två procent för att sedan ta fart i den snabbaste inflationsuppgången sedan början av 1990-talet. KPIF-inflationen toppade i december 2022 på 10,2 procent. KPIF exklusive energi toppade ett par månader senare på 9,3 procent.

Lika snabbt som inflationen steg under 2022, föll den sedan tillbaka under 2023. Sedan februari 2024 har KPIF-inflationen varit i närheten av målet på två procent, under sen senaste tiden en bit under. KPIF-inflationen exklusive energi har sjunkit kontinuerligt sedan mitten av 2025 och i april 2026 var den strax under 0 procent.

Diagram 5.1. Olika mått på inflationen

Årlig procentuell förändring

Källa: Statistics Sweden (SCB)

Uppgången i inflationen drevs i stor utsträckning av ett antal utbudschocker där stigande energipriser var det som hade klart störst betydelse. Energipriserna började stiga redan under hösten 2021 men prisuppgången tilltog efter den fullskaliga invasionen av Ukraina i februari 2022 och tog sedan ytterligare fart efter att gasledningarna i Östersjön saboterades i början av hösten 2022. De kraftigt stigande elpriserna ledde både till direkt

påverkan på inflationen genom att elpriset för konsumenterna steg, och även till kostnadsökningar för företag som i sin tur behövde höja sina priser.

På motsvarande sätt som elpriserna bidrog till den snabba inflationsuppgången har det faktum att elpriserna varit betydligt lägre under stora delar av 2023 och 2024 bidragit till att inflationen har fallit tillbaka. Under inledningen av 2026 har däremot energipriserna rusat återigen till följd av blockaden av Hormuzsundet och förstörelse av viktig oljeinfrastruktur i samband med konflikten i Mellanöstern. Detta skulle kunna återigen driva upp inflationen, men än så länge syns detta inte i mätningarna. Däremot märks det tydligt i producentpriserna. I genomsnitt har inflationen enligt KPIF och KPIF exklusive energi uppgått till cirka 3 procent mellan inledningen av 2018 och april 2026.

5.1.2 Snabbt stigande producentpriser

Det är inte bara elpriserna som påverkat företagets kostnadsutveckling. Liknande förlopp har även noterats för drivmedelspriser, fraktkostnader och flera andra världsmarknadspriser på viktiga insatsvaror, inte minst inom livsmedelsindustrin. De totala producentpriserna för tillverkningsindustrins produkter steg som mest i juni 2022 då årstakten var nästan 25 procent. Därefter föll årstakten tillbaka och under 2024 och särskilt under 2025 har årstakten till stor del varit negativ. Producentprisernas årstakt har sedan 2023 fluktuerat runt 1 procent

I diagrammen nedan används producentprisindexet för endast tillverkningsindustrin. I den föregående rapporten från 2025 inkluderades även gruvindustrin. För 2025 finns däremot ingen kombinerad PPI-data publicerad för gruv- och tillverkningsindustrin. Det beror på bristande underlag eller sekretess kopplad till statistiken som samlades in från gruvindustrin under det gångna året. Därför kan inte PPI heller publiceras för den kombinerade kategorin.⁶

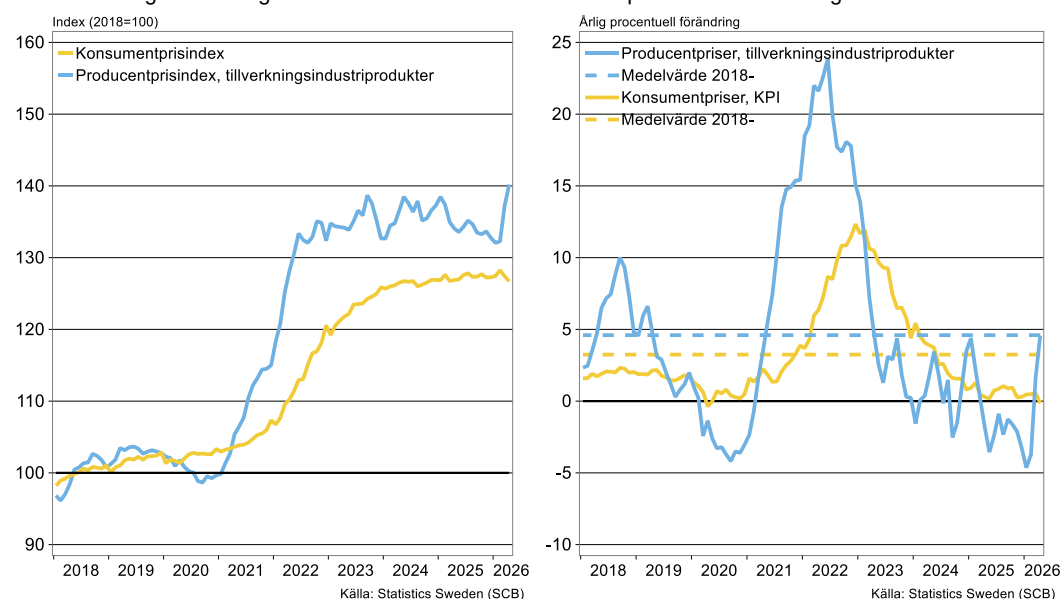
Under 2025 sjönk producentpriserna i tillverkningsindustrin och under inledningen av 2026 minskade priserna ytterligare. I januari var prisminskningen som störst då priserna sjönk med drygt 4,6 procent i årstakt. I mars vände priserna och ökade plötsligt med 3,7 procent från nivåerna i februari. I april steg producentpriserna ytterligare och är nu 40 procent högre än de 2018. Den mest sannolika förklaringen är blockaden av Hormuzsundet som, förutom ökade energipriser, även driver upp företagets frakt- och logistikcostnader.

Sedan 2018 har producentpriserna i genomsnitt haft en årstakt på 4,6 procent per månad medan konsumentpriserna i genomsnitt har ökat med 3,2 procent.

⁶ Se [Partsekonometrappport 2025](#) avsnitt 5.1.2 där PPI för gruv- och tillverkningsindustrin redovisas.

Diagram 5.2. Sverige, producentpriser (PPI) och konsumentpriser (KPI)

Nivåer och årliga förändringstakter för PPI och KPI där PPI avser priserna för tillverkningsindustrin

Det är viktigt att komma ihåg att de lägre ökningstalen, för såväl konsument- som producentpriserna, inte innebär att priserna sjunkit. De är fortfarande kvar på den klart förhöjda nivån som prisuppgången har medfört, vilket illustreras i den vänstra grafen ovan.

5.1.3 Förädlingsvärdesdeflatorn

Förädlingsvärdesdeflatorn, eller förädlingsvärdepriset, är ett annat mått som visar prisutvecklingen i olika delar av ekonomin. Förädlingsvärdepriset räknas fram utifrån hur försäljningspriser (producentpriser) utvecklats i förhållande till priserna på insatsvaror och tjänster. Ju mer producentpriserna ökar i förhållande till insatsvarupriserna, desto mer ökar förädlingsvärdet.

Mellan 1995 och 2005 föll förädlingsvärdesdeflatorn för industrin, vilket innebär att det rådde deflation inom industrin. Näringslivets förädlingsvärdesdeflator har däremot stigit kontinuerligt under hela mätperioden.

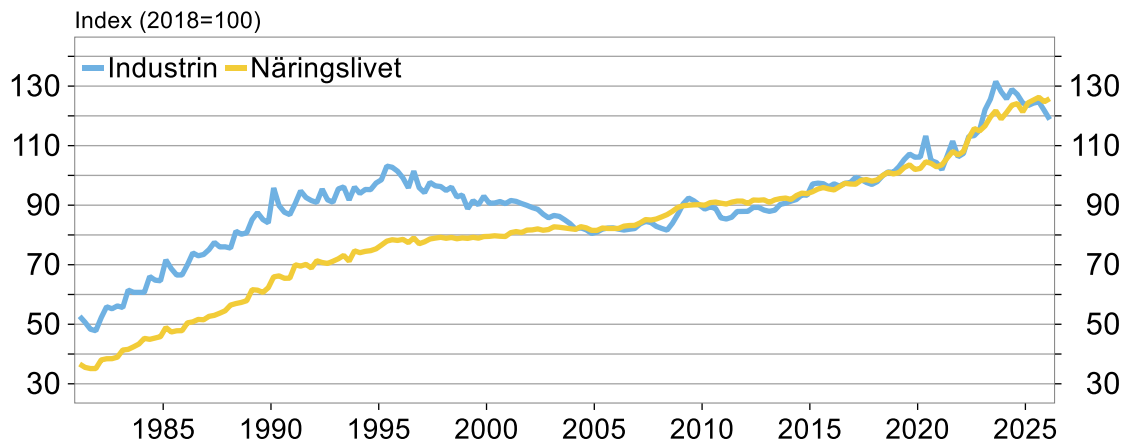
Den årliga förändringen har varit mer stabil i näringslivet medan industrins förädlingsvärdesdeflator har varit betydligt mer volatil. För industrin har den i genomsnitt ökat med 2,8 procent sedan 2018. Motsvarande siffra för näringslivet är 3,1 procent (se tabell 5.1). Sedan 1997 har årstakten i genomsnitt uppgått till cirka 0,85 och 1,65 procent för industrin respektive näringslivet.

Tabell 5.1. Näringslivets- och industrins medelvärde av tillväxten i förädlingsvärdesdeflatorn

Medelvärde	Näringslivet	Industrin
2018-	3,1	2,8
1997-	1,65	0,85

Diagram 5.3. Näringslivets- och industrins förvädlingsvärdedeflator

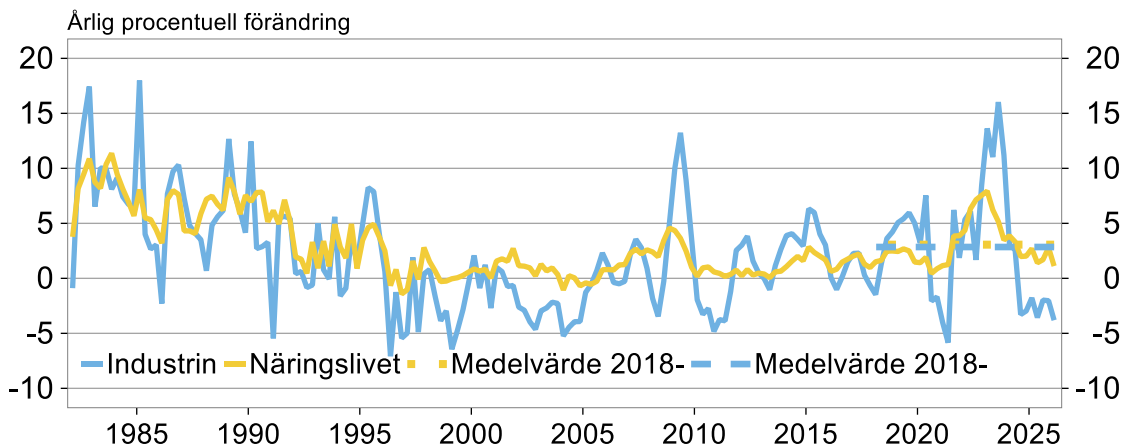
Industrideflatoren avser gruv- och tillverkningsindustrin

Källa: Statistics Sweden (SCB)

Diagram 5.4. Näringslivets- och industrins förvädlingsvärdedeflator

Industrideflatoren avser gruv- och tillverkningsindustrin

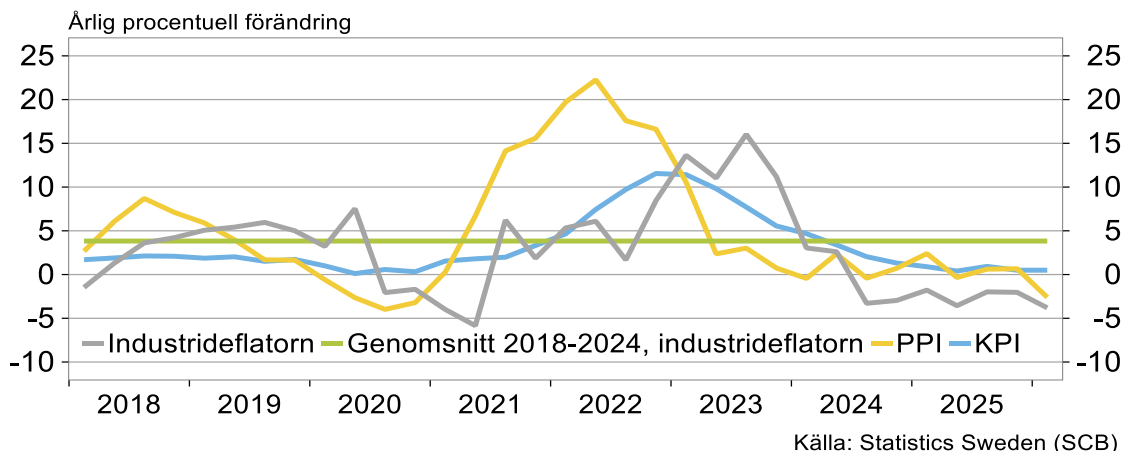

Källa: Statistics Sweden (SCB)

Diagrammet nedan visar den årliga ökningstakten av industrideflatoren, producentprisindex (PPI) och konsumentprisindex (KPI) under perioden 2018 till slutet av 2024. PPI-serien är korrelerade med förädlingsvärdedeflatoren för industrin med viss tidsförskjutning. Årstakten för industrideflatoren toppade under 2023, medan PPI toppade redan 2022. Därefter föll årstakterna tillbaka. KPI har haft en mindre volatil utveckling under hela perioden.

Diagram 5.5. Samvariation mellan producentpriser, konsumentpriser och industrideflatorn*

Producentpriser och industrideflatorn avser gruv- och tillverkningsindustrin. Industrideflatorn är den så kallade -förädlingsvärdedeflatorn för industrins. Den beräknas som förädlingsvärdet i löpande pris dividerat med förädlingsvärdet i fast pris.

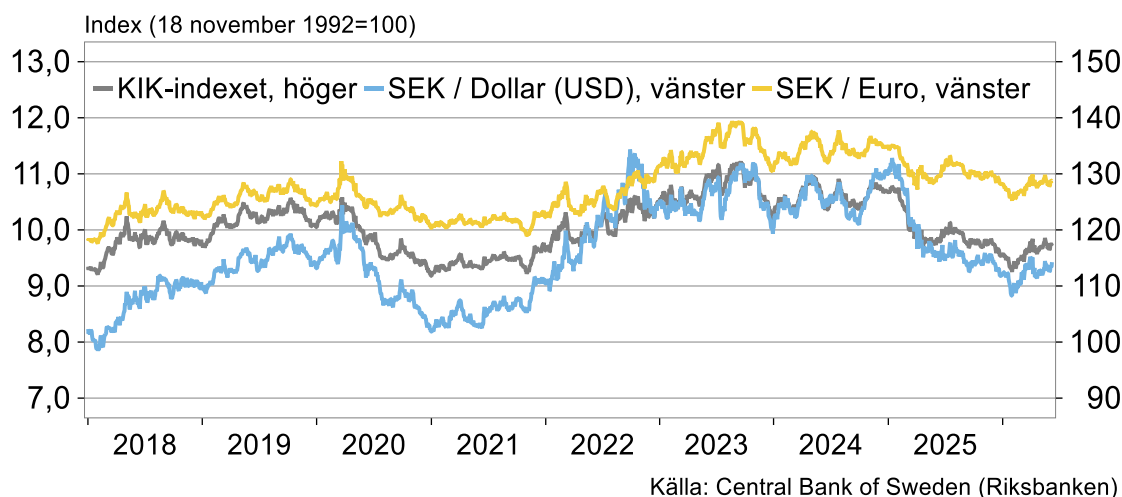

5.2 Utveckling och samvariation för industrins priser

Eftersom en stor del av den svenska industriproduktionen exporteras så är exportpriserna en viktig förklaring till hur producentpriserna utvecklas. Svensk industri är starkt exponerad mot konkurrenter från andra länder. Dessutom är industrin pristagare på världsmarknaden – och i hög grad även på den svenska marknaden – och har därmed inte möjlighet att sätta sina egna priser. Exportpriser sätts i den valuta som gäller på den lokala marknaden, det vill säga i huvudsak på andra marknader än i Sverige. Vad resultatet blir i SEK bestäms av värdet på vår valuta. Svag krona ger fler kronor för exporten samtidigt som importen blir dyrare.

Diagram 5.6. Svenska kronans utveckling mot euron, amerikanska dollarn och KIX-indexet

Valutakursutveckling i förhållande till SEK (SEK per euro/dollar samt index 18 november 1992 = 100)

I figuren ovan framgår hur den svenska kronan har utvecklats sedan 2018 mot såväl euron och dollarn som mot det så kallade KIX-indexet.⁷ Där syns att kronan tydligt försvagades fram tills coronapandemins utbrott. Under 2020 stärktes kronkursen för att sedan utvecklas relativt stabilt fram till slutet av 2021. Under 2022 och fram till hösten 2023

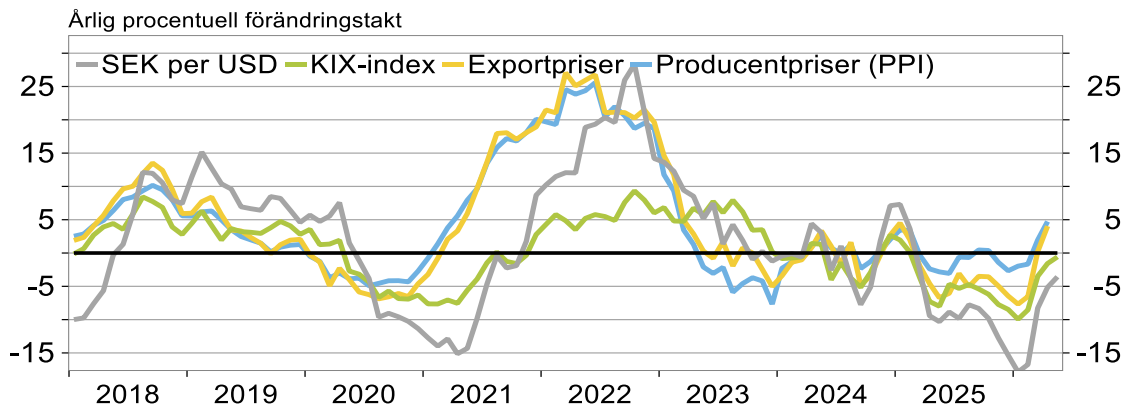
⁷ Det är relativt vanligt att växelkursutvecklingen mäts mot KIX- eller TCW-indexen. Växelkursutvecklingen räknat mot dessa index innebär att kronans värde mäts mot en korg av andra valutor. Vikterna i dessa index bestäms av hur stor Sveriges handel är med respektive land i förhållande till handeln med de övriga länderna.

försvagades kronan relativt kraftigt igen för att sedan röra sig sidledes fram till slutet av 2024. Därefter har kronan stärkts mot framför allt dollarn men även mot euron. Osäkerheten kring amerikansk politik, bland annat handelspolitiken har medfört en försvagning av dollarn.

I samband med kraftiga växelkursförändringar svänger vanligtvis även industrins exportpriser, räknat i svenska kronor. Samvariationen mellan exportpriserna och växelkursutvecklingen framgår av diagrammet nedan – där förändringstakten för KIX-indexet, exportpriserna och producentpriser visas.

Diagram 5.7. Samvariation mellan KIX-indexet och exportpriser respektive producentpriser

Export- och producentpriser avser hela industrin

Källa: Statistics Sweden (SCB), Central Bank of Sweden (Riksbanken)

Givet industrins stora utrikeshandelsberoende är det inte konstigt att industrins priser och de svenska konsumentpriserna (KPI) inte är korrelerade (vilket nämndes tidigare i kapitlet). Utvecklingen för industrins priser är i stället relativt väl korrelerade med valutakursförändringarna, här mätt med KIX-indexet.

5.3 Terms of Trade

Prisutvecklingen för exporten i förhållande till importen är ytterligare ett sätt att följa hur industrins konkurrensförutsättningar utvecklas. Detta kan studeras genom att följa hur *Terms of Trade* (också kallat bytesförhållandet) utvecklas. Om exportpriserna ökar mer än importpriserna förbättras Terms of Trade och landets totala köpkraft stärks. I detta avsnitt studeras hur förhållandet mellan exportpriset (exportprisindex) och importpriset (importprisindex) utvecklas.

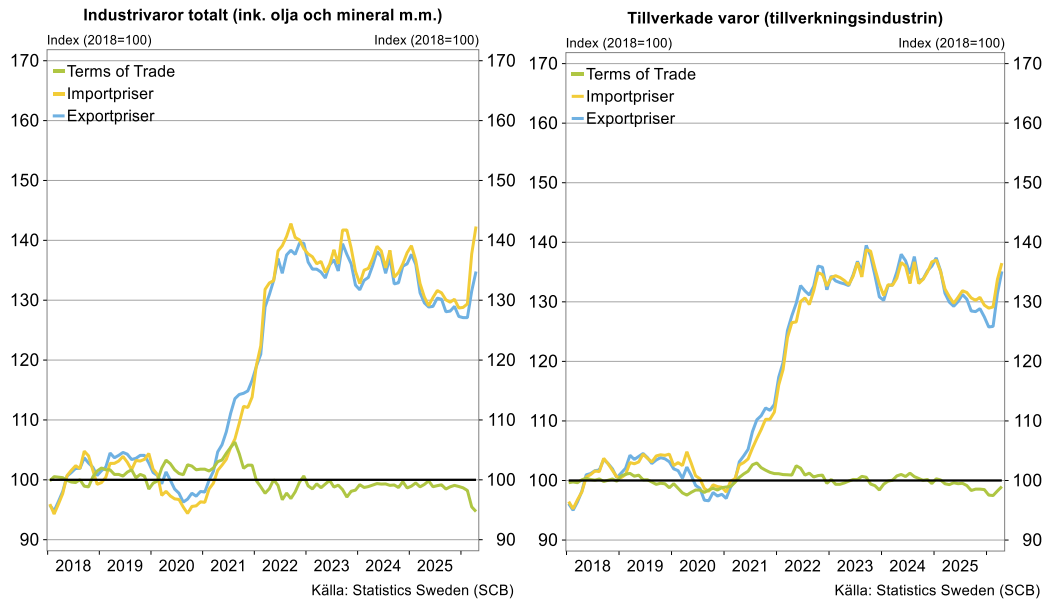
Nedan visas prisutvecklingen för industrivaror totalt (där även olja och mineraler ingår i importprisindexet) och för tillverkningsindustrins varor. För exportpriserna följer dessa två serier varandra relativt väl, medan skillnaden är större för importpriserna.

Över lag har import- och exportpriserna i tillverkningsindustrin rört sig likartat sedan 2018 och förändringarna av bytesförhållandet har därmed varit små. Från 2018 fram till början av 2020 skedde i stort sett ingen förändring. Fallande priser på el och råolja i pandemins inledning förbättrade sedan bytesförhållandet. Den motsatta effekten blev tydlig under senare delen av 2021 när energipriserna i stället steg markant. Det påverkade framför allt bytesförhållandet för industrivaror totalt medan effekten inte blev lika markant för tillverkade varor. Terms of trade var i början av 2025 något under 2018 års

nivå för industrivaror totalt och tillverkade varor, men förändringarna under hela perioden har som sagt varit små.

Diagram 5.8. Sverige, utveckling för bytesförhållandet

Terms of Trade (exportpriser/importpriser) för hela industrin respektive tillverkningsindustrin*

* Förhållandet mellan exportpriset (exportprisindex) och importpriset (importprisindex).

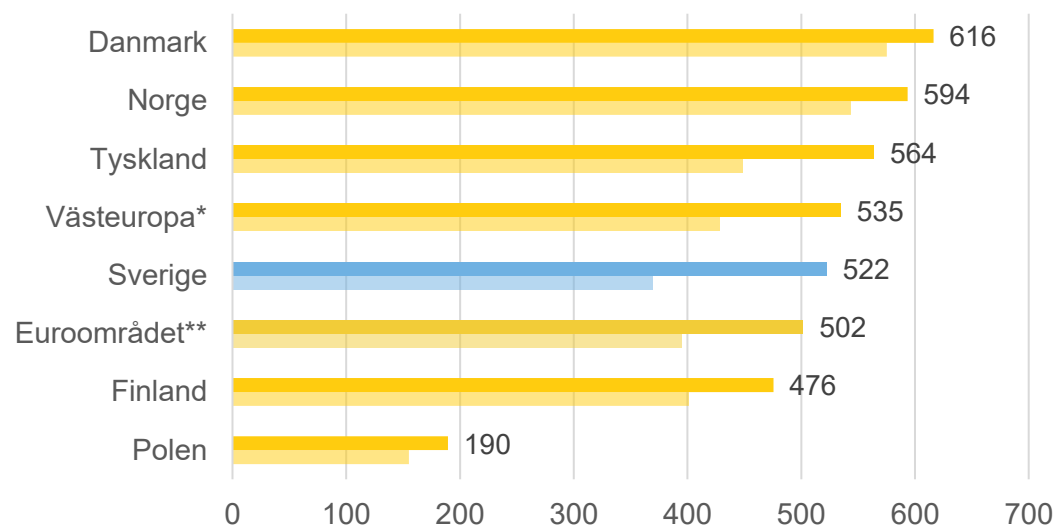
6. Löner, arbetskraftskostnader och enhetsarbetskostnader inom industrin

6.1 Nivå för arbetskraftskostnader och löner i Sverige

I detta avsnitt används uppgifter från Eurostat Labour Cost Survey (LCS) för att göra en internationell jämförelse av nivåerna för arbetskraftskostnad och lön. Det är den källa som såväl Facken inom industrin som Teknikföretagen och Industriarbetsgivarna i första hand använder i sina regelbundet återkommande publikationer.⁸ Statistiken finns uppdaterad till och med 2020 men parterna har gjort kalkyler för åren 2021–2025.⁹

Diagram 6.1. Arbetskraftskostnad och lön inom industrin i Sverige och andra länder

Total arbetskraftskostnad (ej skuggade staplar) och lön (skuggade staplar) för samtliga anställda inom tillverkningsindustrin 2025 (SEK per timme)

Källa: Eurostat Labour Cost Survey (LCS) och Eurostat Labour Cost Index.

* De länder som KIX-viktats samman till Västeuropa (exkl. Sverige) är Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Irland, Italien, Nederländerna, Norge, Portugal, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Tyskland och Österrike.

** Euroländerna enligt Eurostats sammanvägning.

Arbetskraftskostnaden var 522 SEK per timme inom industrin i Sverige under 2025. Det kan till exempel jämföras med en kostnad per timme på 564 SEK i Tyskland eller 535 SEK i Västeuropa (exklusive Sverige), viktat med Konjunkturinstitutets KIX-vikter. Arbetskraftskostnaden i Sverige låg 2025 under både Västeuropas och den tyska nivån, mätt i svenska kronor, men högre än i Finland.

6.2 Ökningstakt för lön och arbetskraftskostnad (i lokal valuta)

Genom att studera utvecklingen för lön och arbetskraftskostnad i lokal valuta kan ökningstakten i respektive land/område särskiljas från växelkursförändringarna. Eurostat

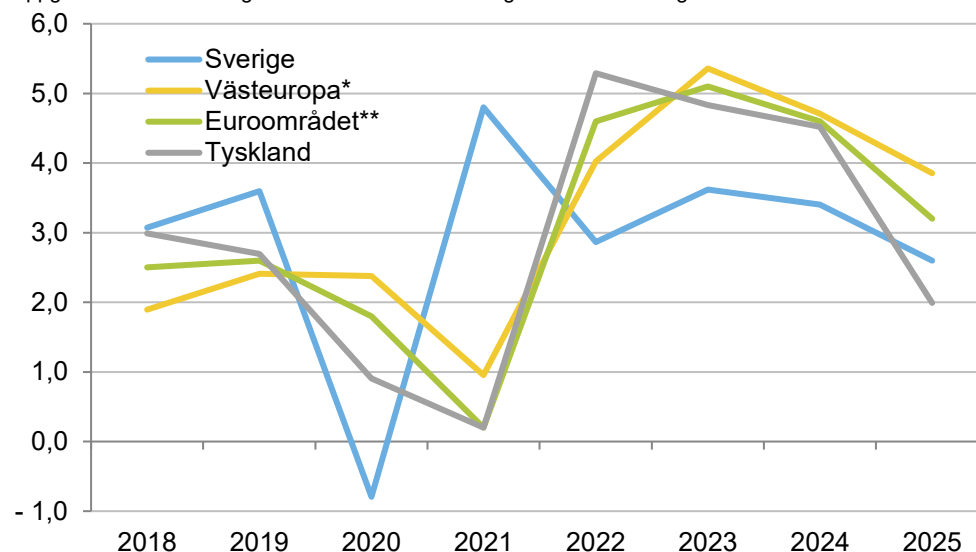
⁸ Se Facken inom industrins rapportserie *Globala arbetskraftskostnader* eller Teknikföretagens och Industriarbetsgivarnas dito *Industrins arbetskraftskostnader internationellt* för en fördjupning om internationella arbetskraftskostnader.

⁹ Med hjälp av växelkurser och indexserier som anger kostnadsutveckling i lokal valuta har aktuella kostnadsnivåer kalkylerat. För uppgifterna enligt Eurostat Labour Cost Survey har uppgifter för 2020 använts. Indexserier från Eurostat Labour Cost Index (LCI) har i första hand använts för framräkningen.

Labour Cost Index (LCI) är den källa som används för att jämföra ökningstakt för arbetskraftskostnad och lön inom EU.

Diagram 6.2. Ökningstakt för arbetskraftskostnad per timme inom industrin

Uppgifterna avser samtliga anställda inom tillverkningsindustrin och anges i lokal valuta

Källa: Eurostat Labour Cost Index (LCI)

* De länder som vägts samman till Västeuropa (Sverige ingår ej) är Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Irland, Italien, Nederländerna, Norge, Portugal, Spanien, Storbritannien, Tyskland och Österrike, dvs. de länder för vilka det finns LCI-data.

** Euroländerna enligt Eurostats sammanvägning.

Tabellen nedan kompletterar diagrammet genom att redovisa utvecklingen av arbetskraftskostnaderna i några ytterligare konkurrentländer och områden. Diagrammet och tabellen visar att svensk industri i genomsnitt under perioden 2018–2025 haft en likartad ökningstakt av arbetskraftskostnaderna jämfört med Västeuropa, Tyskland och Euroområdet. Jämfört med Finland har de svenska arbetskraftskostnaderna ökat snabbare under perioden.

Tabell 6.1. Ökningstakt för arbetskraftskostnad per timme

Uppgifterna avser samtliga anställda inom tillverkningsindustrin och anges i lokal valuta*, genomsnitt, procent

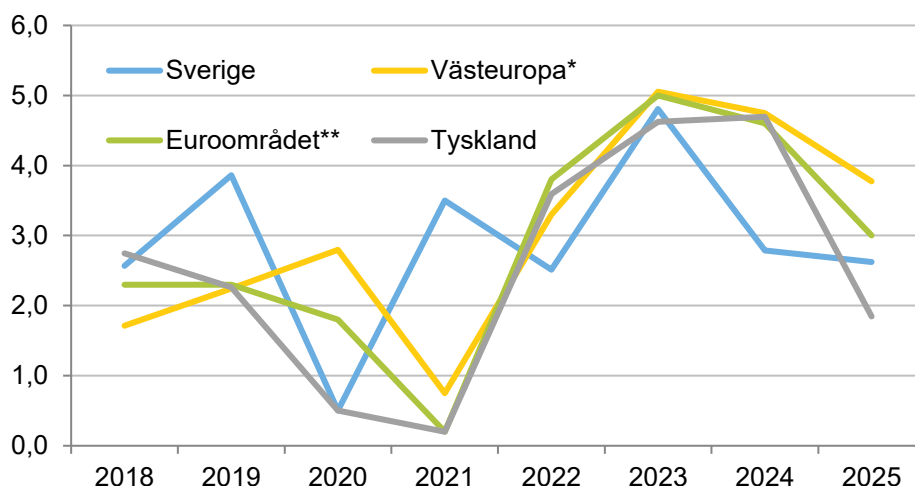
	2002–2025	2018–2025	2023–2025
Sverige	3,0	2,9	3,2
Tyskland	2,4	2,9	3,8
Finland	2,6	2,1	2,8
Norge	4,5	3,2	6,0
Danmark	2,8	2,9	3,2
Västeuropa*	2,8	3,2	4,6
Euroområdet	2,6	3,1	4,3

Källa: Eurostat Labour Cost Index (LCI) * Se tidigare figur för ökningstakt för information om vilka länder som ingår.

Om vi i stället visar hur löneökningstakten ser ut enligt samma källa (Eurostat LCI) får vi diagrammet nedan. Utvecklingen av lönerna är snarlik den som arbetskraftskostnaderna haft, även om svängningarna inte varit lika stora.

Diagram 6.3. Löneökningstakt inom industrin

Uppgifterna avser samtliga anställda inom tillverkningsindustrin och ökningstakten anges i lokal valuta

Källa: Eurostat Labour Cost Index (LCI)

* Se tidigare figur för ökningstakt för information om vilka länder som ingår.

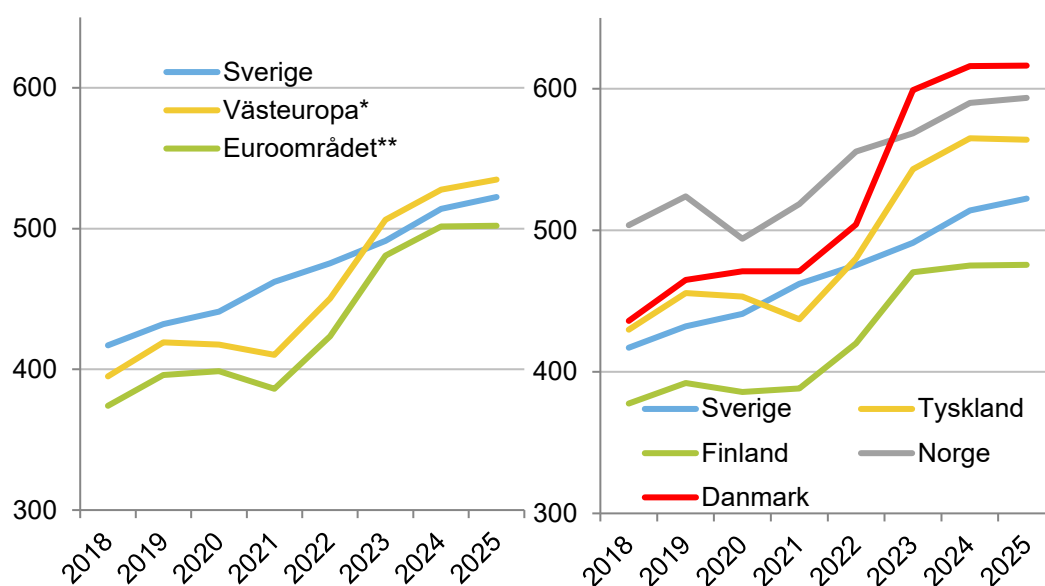
** Se tidigare figur för ökningstakt för information om vilka länder som ingår.

6.3 Arbetskraftskostnadsutveckling i gemensam valuta

När utvecklingen för arbetskraftskostnaderna studeras i gemensam valuta framgår såväl effekter av lokal ökningstakt som växelkursförändringar. Utvecklingen illustreras nedan. Växelkursen har haft stor inverkan på det svenska relativa arbetskraftskostnadsläget under perioden. Åren 2020–2021 har den svenska relativa arbetskraftskostnaden ökat. De senaste åren har den relativa arbetskraftskostnaden sjunkit och ligger nu under ett genomsnitt i Västeuropa och i Euroområdet. Kostnaden i Sverige är lägre än i Tyskland och Norge men högre än i Finland.

Diagram 6.4. Utveckling av arbetskraftskostnad i Sverige och ett antal andra länder/områden

Total arbetskraftskostnad per timme för samtliga anställda inom tillverkningsindustrin (SEK per timme)

Källa: Eurostat Labour Cost Survey (LCS)

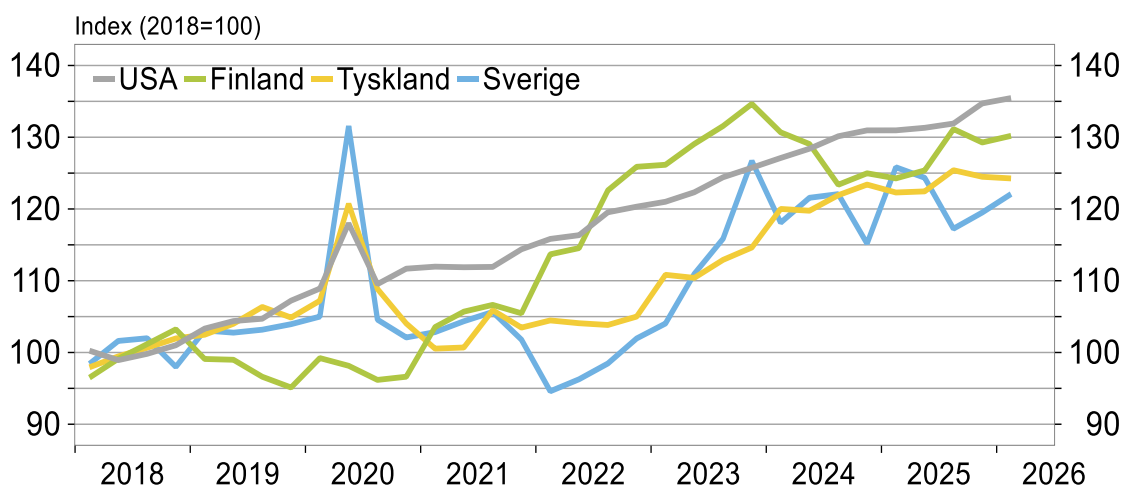
* De länder som KIX-viktats samman till Västeuropa (exkl. Sverige) är Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Irland, Italien, Nederländerna, Norge, Portugal, Schweiz, Spanien, Storbritannien, Tyskland och Österrike.

** Euroländerna enligt Eurostats sammanvägning.

6.4 Enhetsarbetskostnader och relativa enhetsarbetskostnader

I detta avsnitt visas hur kostnaden per producerad enhet utvecklats i svensk industri och några andra länder. Detta mått tar hänsyn till både utvecklingen av arbetskraftskostnader och till produktiviteten.

Diagram 6.5. Utveckling av enhetsarbetskostnader i Sverige och andra länder

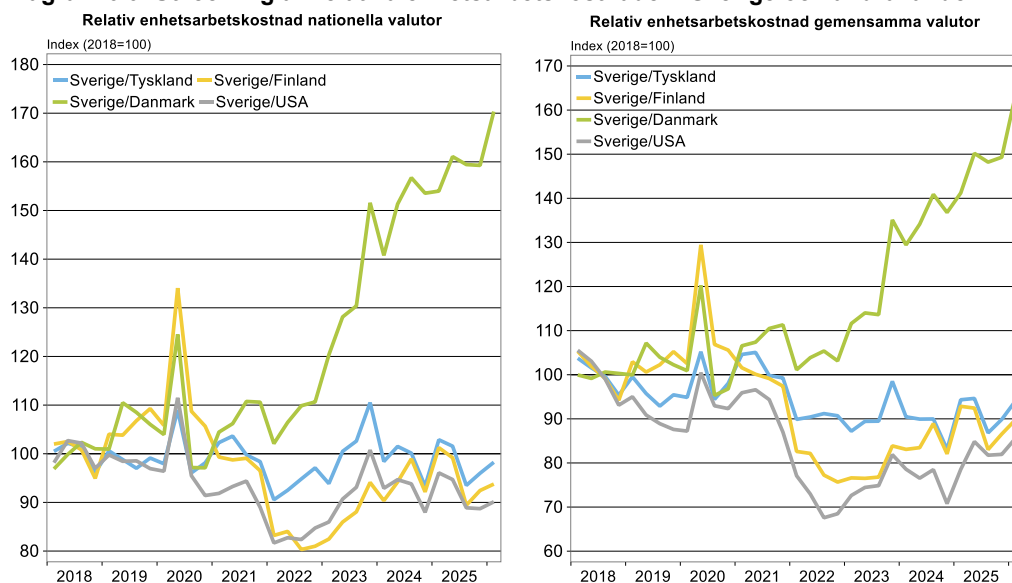
Källa: ECB (European Central Bank), U.S. Bureau of Labor Statistics (BLS)

Precis som produktiviteten kan enhetsarbetskostnaderna uppvisa stora kast på grund av tillfälliga nedgångar och uppgångar i efterfrågan. Detta märks mycket tydligt för siffrorna som avser det andra kvartalet 2020. I och med att pandemin då medförde kraftiga produktionsminskningar, som inte medförde motsvarande minskning av antalet arbetade timmar, steg enhetsarbetskostnaderna brant på många håll. I takt med att produktionen ökade under det tredje kvartalet och företagen anpassade antalet anställda efter det nya läget så stabiliserades enhetsarbetskostnaderna åter. När man studerar enhetsarbetskostnaderna bör man därför försöka se till lite längre perioder, helst en hel konjunkturykel. Enhetsarbetskostnaden i svensk industri har i genomsnitt under perioden 2018–2025 ökat mindre än i USA, Finland och Tyskland.

Växelkursen är en viktig komponent i bedömningen av den kostnadsmissiga konkurrenskraften. Därför är relativa priser och kostnader omräknat till samma valuta relevanta. Om den svenska enhetsarbetskostnaden ökar snabbare än i omvärlden kan konkurrenskraften bibehållas om kronans värde mot andra valutor sjunker. Växelkursen påverkas dock av många olika faktorer så ökningstakten av löner och arbetskraftskostnader kan inte sättas under antagande att växelkursen alltid kan jämna ut eventuella skillnader mot konkurrentländer.

Följande två diagram visar den relativa enhetsarbetskostnaden i svensk industri jämfört med några andra länder beräknat på två olika sätt. Dels hur utvecklingen ser ut när man jämför enhetsarbetskostnaden i respektive lands nationella valuta, dels när man jämför den omräknat till gemensam valuta. I diagrammen nedan betyder värdet 100 på skalan att de relativa enhetsarbetskostnaderna utvecklats lika som de svenska sedan 2018. Om värdet är högre än 100 har de svenska kostnaderna ökat mer. Om värdet är lägre har de svenska kostnaderna ökat långsammare jämfört med respektive land.

Diagram 6.6. Utveckling av relativa enhetsarbetskostnader i Sverige och andra länder

Mätt i nationella valutor har de relativa enhetsarbetskostnaderna ökat i en något långsammare takt i Sverige jämfört med Tyskland, Finland och USA sedan 2018. De svenska relativa enhetsarbetskostnaderna har däremot ökat mer än i Danmark. Om vi i stället mäter kostnadsutvecklingen i gemensam valuta så är bilden densamma - enhetsarbetskostnaden har ökat långsammare i Sverige jämfört med Tyskland, Finland och USA. Den kraftigt försvagade svenska kronan har dock medfört att skillnaderna nu är större.

6.5 Löneutveckling i olika sektorer i Sverige

I detta avsnitt visas hur löneutvecklingen har sett ut inom olika sektorer i Sverige. När svenska förhållanden analyseras är konjunkturlönerna (KL) den datakälla som används mest frekvent. KL, från SCB och Medlingsinstitutet, är även den datakälla som ligger till grund för Labour Cost Index (LCI) från Eurostat och vanligtvis är skillnaderna mellan KL och LCI små. Den genomsnittliga löneökningen sett över en längre tidsperiod är densamma men enstaka år kan det vara större skillnader¹⁰.

¹⁰ En ändrad fördelning av arbetade timmar mellan arbetare och tjänstemän under 2022 och 2023 gjorde exempelvis att skillnaderna mellan måtten blev större eftersom en sådan förändring påverkar LCI och KL i olika grad.

Tabell 6.2. Löneökningstakt inom olika sektorer i Sverige

Uppgifterna avser arbetare och tjänstemän, genomsnitt i procent

	1998– 2024	2018– 2024	2023– 2024
Totalt	3,1	2,9	3,9
Näringslivet	3,0	3,0	4,1
Varubranscher	3,0	2,9	4,0
Industri	3,1	2,8	3,9
Bygg	3,1	2,9	4,3
Tjänstebranscher	3,1	3,0	4,2
Stat	3,1	2,8	3,7
Kommuner	3,2	2,8	3,5

Källa: Konjunkturlönestatistiken (SCB och Medlingsinstitutet).

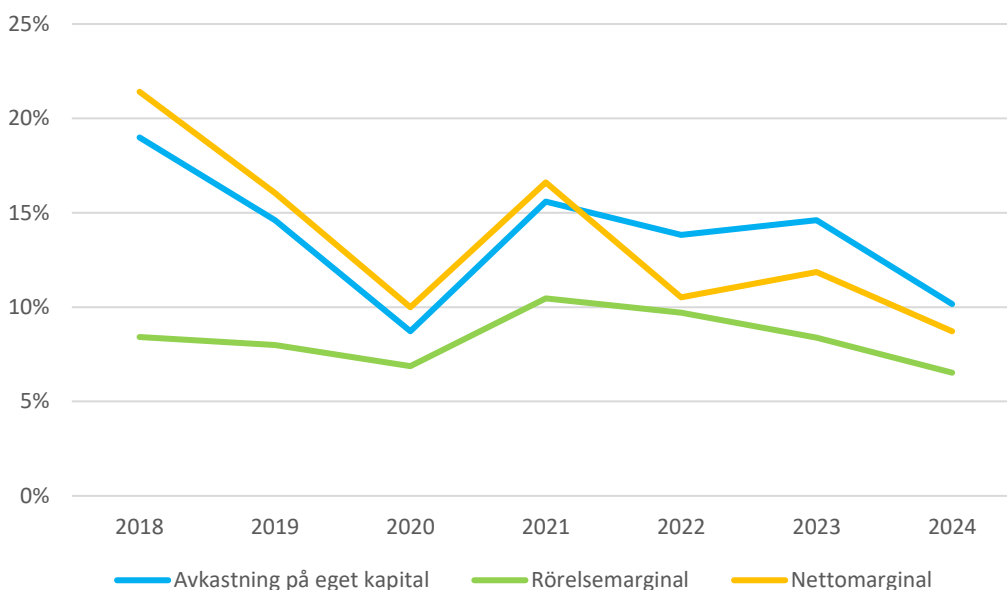
Tabellen visar att löneutvecklingen i olika sektorer har varit liknande under alla jämförelseperioder. Industrins lönenormering är därmed fortsatt stark i Sverige och har varit så sedan industriavtalet ingicks 1997.

7. Lönsamhet och investeringar

7.1 Lönsamhet inom industrin i Sverige

Utvecklingen av industrins vinster och lönsamhet kan bland annat studeras med hjälp av SCB:s undersökning Företagens ekonomi. I diagrammet visas rörelsemarginalen (rörelseresultat i relation till nettoomsättningen), nettomarginalen (rörelseresultatet efter finansiella poster i relation till nettoomsättningen samt avkastning på eget kapital (rörelseresultat efter finansiella poster i relation till justerat eget kapital)).¹¹

Diagram 7.1. Ekonomiska nyckeltal i gruv- och tillverkningsindustrin 2018–2024

Källa: SCB, Företagens ekonomi

Under både 2019 och 2020 minskade lönsamheten för att sedan stiga igen 2021. Över lag brukar dessa olika lönsamhetsmått utvecklas i samma riktning men 2023 avvek från det förhållandet då rörelsemarginalen minskade medan de andra två måtten steg. År 2024 sjönk alla tre nyckeltal.

Statistiken ovan har fördelen att den är heltäckande och ger möjlighet att följa en rad olika lönsamhetsmått. Nackdelen är att den redovisas med lång eftersläpning. I mitten av maj 2026 publicerades uppgifter för 2024. SCB har även börjat publicera företagsekonomisk statistik per kvartal. Den är betydligt mer aktuell, vi har nu uppgifter fram till första kvartalet 2026. Nackdelen är att antalet mått är färre och att tidsserierna startar först 2022.

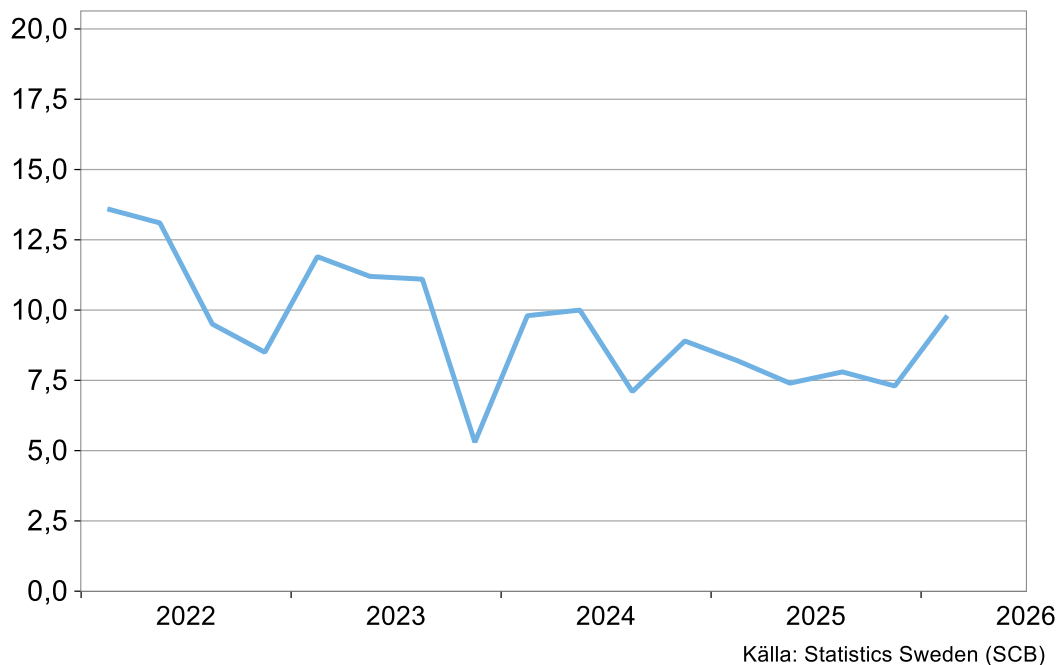
Nedan redovisas rörelsemarginalen för hela gruv- och tillverkningsindustrin för att ge en övergripande bild av utvecklingen de senaste åren. Noteras bör att denna rörelsemarginal redovisas *innan* av- och nedskrivningar till skillnad från i diagrammet ovan där det är

¹¹ Med justerat eget kapital menas eget kapital samt 78 procent av obeskattade reserver (i samtliga fall utgående balanser).

efter av- och nedskrivningar. Det senare brukar i regel vara mellan 1,5 och 2,5 procentenheter lägre än det tidigare.

Statistiken per kvartal kan uppvisa stora skillnader mellan enskilda mätpunkter men trendmässigt har rörelsemarginalen fallit tillbaka sedan 2022.

Diagram 7.2. Rörelsemarginal per kvartal i gruv- och tillverkningsindustrin 2022–2026

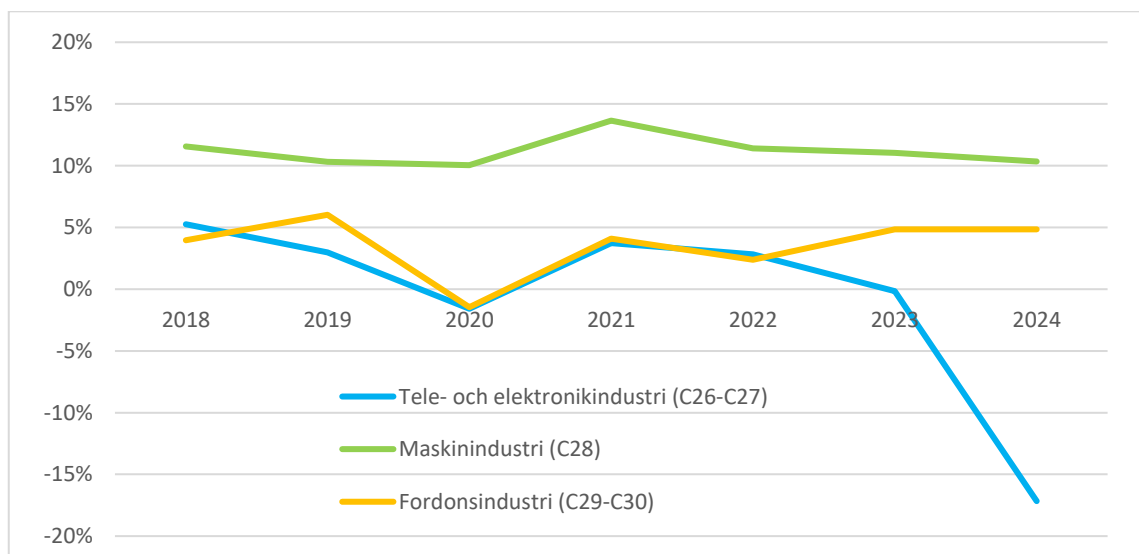
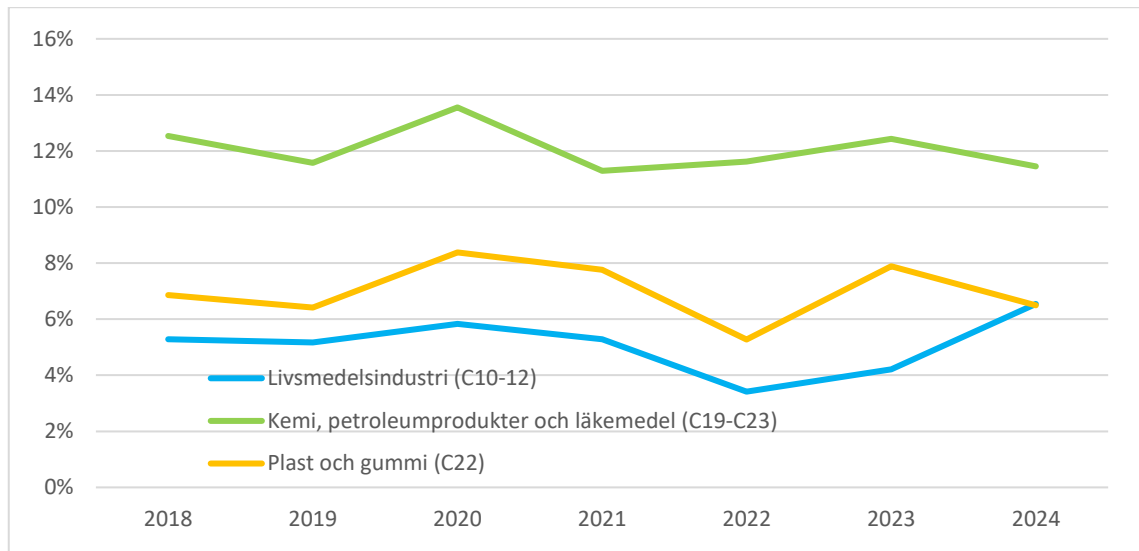
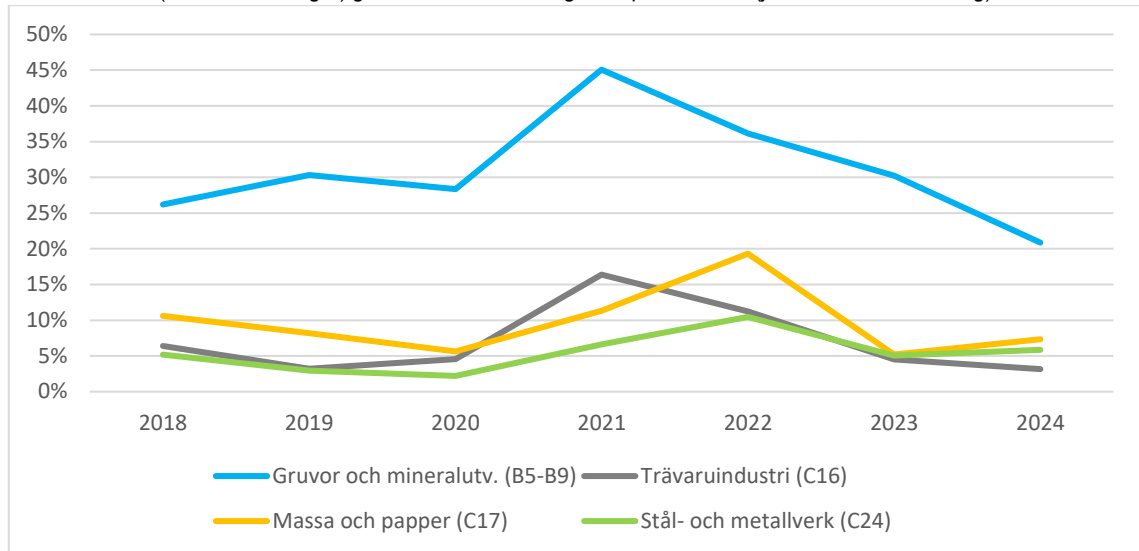

Skillnaden i utvecklingen av olika ekonomiska nyckeltal är relativt stor mellan industrins branscher. I de tre diagrammen på nästa sida illustreras utvecklingen av rörelsemarginalen i olika branscher för åren 2018–2024.

Gemensamt för många branscher är att rörelsemarginalen steg under återhämtningsåret 2021 men sedan minskade under lågkonjunkturåren efter det. År 2023 steg dock marginalen i några branscher, däribland fordonsindustrin och livsmedelsindustrin. För massa och papper föll marginalen däremot kraftigt. Gruvindustrin är den bransch med klart högst rörelsemarginal även om den sjunkit de senaste åren.

Diagram 7.3. Rörelsemarginalens utveckling i ett antal industribranscher 2018–2024

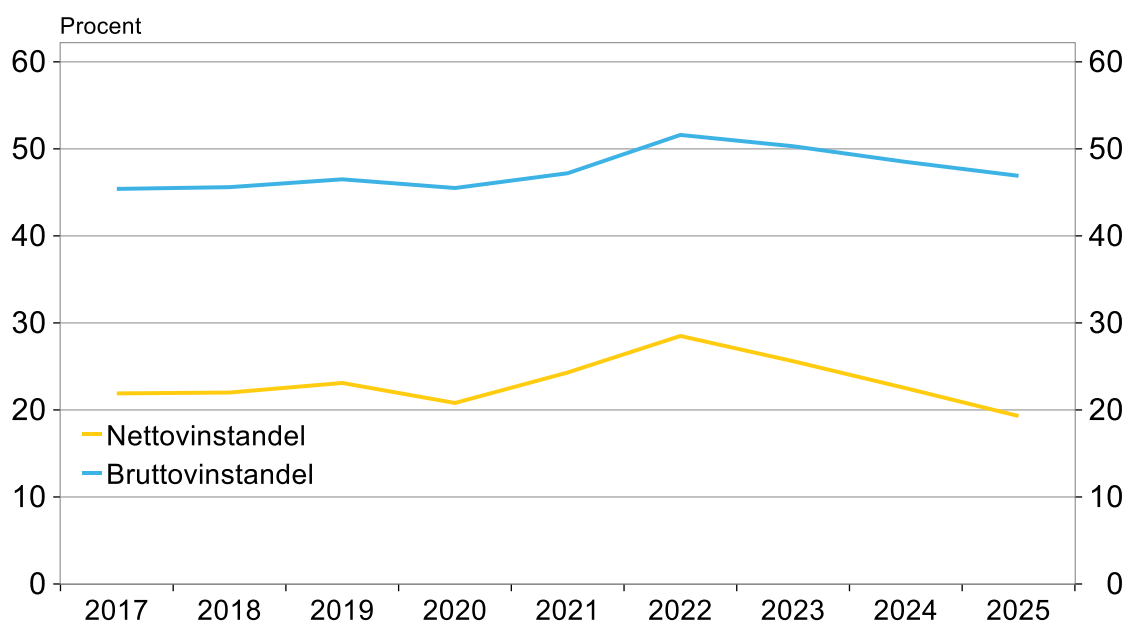
Rörelseresultat (efter avskrivningar) genom nettoomsättning exkl. punktskatter (justerat för merchanting)*.

Källa: SCB, Företagens ekonomi

Ett annat mått på lönsamheten som kan tas fram ur nationalräkenskaperna är vinstandelen. Det förädlingsvärde, med andra ord produktionen minus insatsförbrukningen, som skapas i ett företag går antingen till arbetskraftskostnader eller så kallat driftöverskott. Driftöverskottet som andel av förädlingsvärdet kallas för vinstandel och där ingår inte bara vinst utan också räntekostnader samt avskrivningar för att ersätta förslitet kapital, till exempel maskiner och lokaler. Genom att sätta dessa i relation till förädlingsvärdet fås vinstandelen och arbetskostnadsandelen. Om vinstandelen ökar så sker det på bekostnad av arbetskostnadsandelen och tvärtom. I diagrammet nedan visas brutto- och även nettovinstandelens utveckling. Nettovinstandelen räknas fram genom att drag bort kapitalförslitning och räntor från det bruttototala överskottet, och sätta detta värde i relation till förädlingsvärdet.

Diagram 7.4. Industrins brutto- respektive nettovinstandel, procent av förädlingsvärdet, 2018-2025

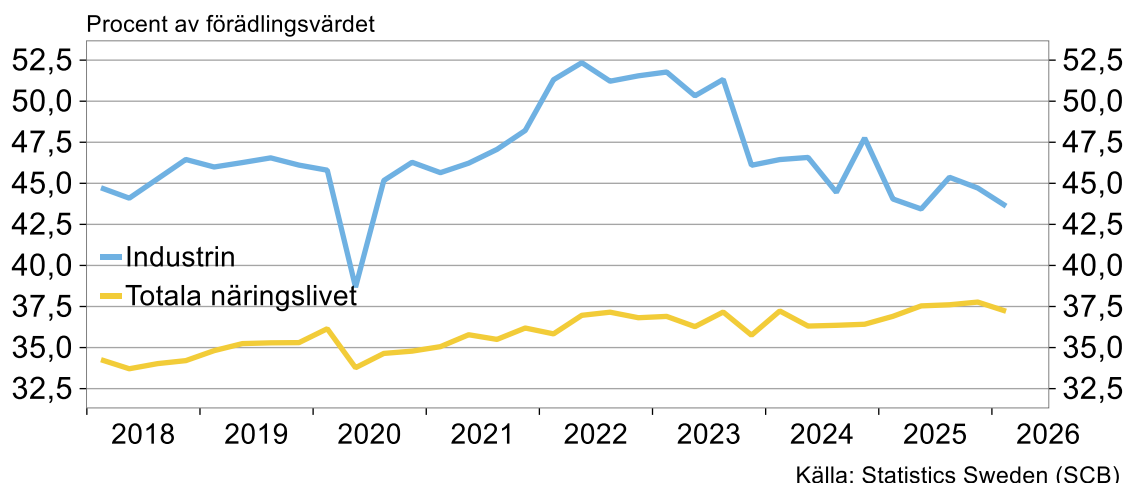

Källa: Swedish National Institute of Economic Research (Konjunkturinstitutet, NIER)

Under 2018–2020 låg industrins vinstandel nära ett långsiktigt genomsnitt, mätt sedan 1998 dvs. under perioden med Industriavtal. Sedan steg vinstandelen och har under de senaste fyra åren legat högre. Under 2024 och 2025 sjönk vinstandelen i förhållande till året innan.

Vinstandelen kan också mätas per kvartal. Den senaste kvartalsstatistiken från SCB visar en mer tydlig nedåtgående trend än i årsdatan ovan samt en fortsatt minskning i industrins vinstandel i början av 2026.

Diagram 7.5. Bruttovinstandel för industrin respektive näringslivet, procent av förädlingsvärdet, 2018–2025

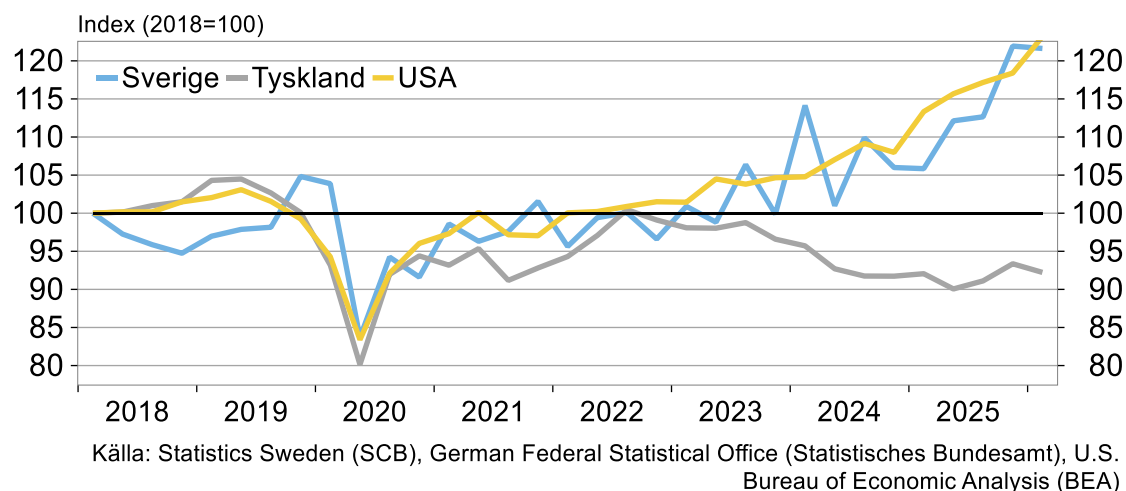

7.2 Investeringar i Sverige och i andra länder

De senaste åren har utvecklingen av investeringar varierat kraftigt mellan olika länder. Eftersom statistik för investeringar för hela industrin inte finns tillgänglig väljer vi istället att visa statistik för investeringar i maskiner och utrustning. Denna visar att Sverige och USA hade en likartad utveckling från 2018 fram till 2024. Under förra året fortsatte sedan maskininvesteringarna att öka i snabb takt i både USA och i Sverige. De tyska maskininvesteringarna har till skillnad från de i Sverige och USA fallit tillbaka sedan 2022.

Diagram 7.6. Maskininvesteringar i Sverige och internationellt

Totala investeringar i maskiner och utrustning

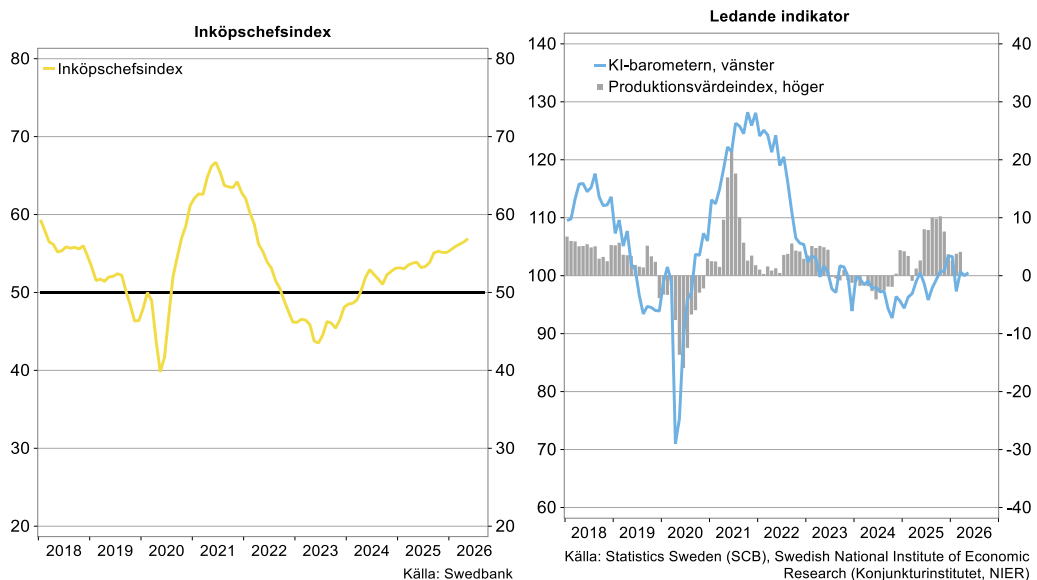
8. Inköpschefsindex och ledande indikatorer

8.1 Indikatorer för industrin i Sverige

För att prognostisera den ekonomiska utvecklingen några månader framåt i tiden används ofta så kallade ledande indikatorer. I figuren nedan visas utvecklingen av olika indikatorer och produktionens förändringstakt inom tillverkningsindustrin i Sverige. I inköpschefsindex anger värdet 50 gränsen för förväntad tillväxt. I Konjunkturinstitutets indikator anger värdet 100 gränsen för om stämningläget är starkare eller svagare än normalt.

Diagram 8.1. Sverige, ledande indikator och inköpschefsindex

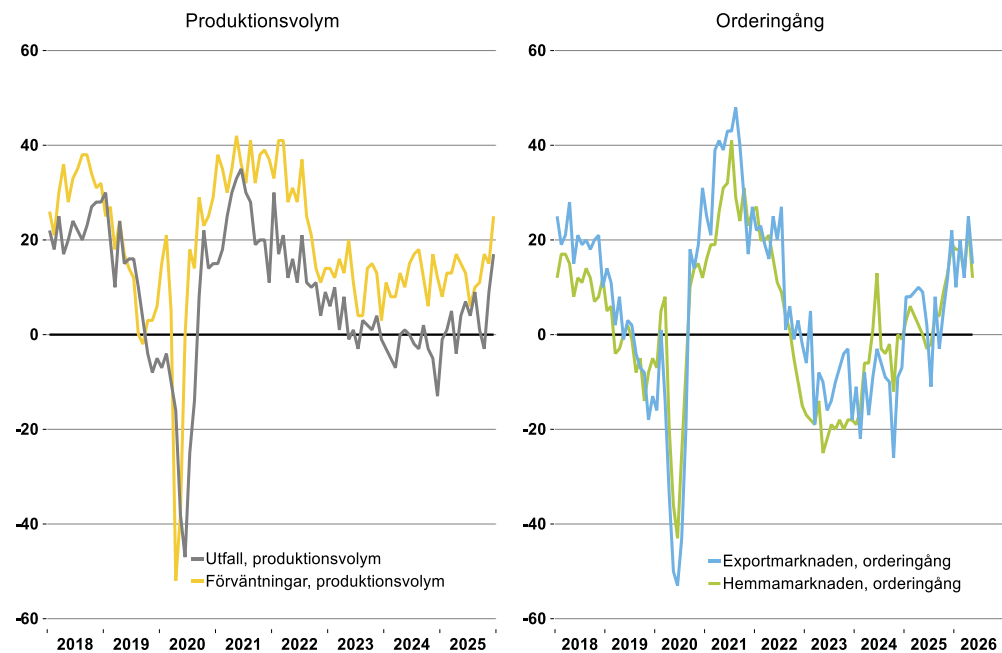
Konjunkturinstitutets konfidensindikator och inköpschefernas index för tillverkningsindustrin i Sverige samt produktionsvärdeindex (fasta priser) för tillverkningsindustrin (C10-C33), årlig procentuell förändringstakt. För produktionsvärdeindex har kalenderkorrigerade och säsongrensade data från SCB använts. Serierna är även utjämnad med 3 månades glidande medeltal

De båda indikatorerna har ofta en likartad utveckling. 2024 innebar dock en avvikelse då stämningläget inom industrin steg enligt inköpschefsindex medan det föll tillbaka enligt KI:s barometer. Under 2025 steg båda indikatorerna. Under 2026 har uppgången i inköpschefsindex fortsatt medan KI-barometern rörde sig mer sidledes. Inköpschefsindex har under 2025 och 2026 indikerat ett bättre stämningläge än normalt medan KI-barometern visat ett relativt normalt stämningläge.

Diagram 8.2. Konjunkturinstitutets barometer

Produktionsvolym och ordergång för tillverkningsindustrin (C10-C33) säsongrensade netttotal

Källa: Konjunkturinstitutet

I figurerna ovan redovisas säsongrensade netttotal för produktionsvolym och ordergång enligt Konjunkturinstitutets mätning. Under en längre period har företagens bedömningar av nuvarande produktionsvolym varit svagare än förväntningarna på kommande produktionsvolym. Så var fallet även under 2025 och under inledningen av 2026. Produktionsbedömningarna har de senaste åren varit klart mer dämpade än under de starka återhämtningsåren efter pandemin. Serierna har också utvecklats mer eller mindre i sidled. Det senaste halvåret har dock förväntningarna om framtida produktionsvolym stigit relativt mycket samtidigt som bedömningarna om nuvarande volymer fortsatt i sidledes riktning.

Bedömningarna av ordergången lyfte under 2025 jämfört med de senaste två årens svaga omdömen och under inledningen av 2026 har uppgången fortsatt. Sammantaget ger KI-barometern och inköpschefsindex en bild av att stämmningsläget inom industrin har förbättrats något jämfört med för ett år sedan.

8.2 Indikatorer för industrin i konkurrentländer

Konfidensindikatorer och inköpschefsindex finns även för andra länder och regioner. I detta avsnitt redovisar vi konfidensindikatorn för industrin från OECD:s Main economic indicators. För inköpschefsindex använder vi de serier som finns och som vanligtvis används för respektive land.

Enligt inköpschefsindex har stämmningsläget i industrin stärkts mer i Sverige än i USA och euroområdet under det senaste året. Enligt OECD:s indikator har utvecklingen varit mer likartad och de senaste åren har präglats av ett svagare läge än normalt i såväl Sverige som i de övriga länderna. Under inledningen av 2026 syns en liten uppgång för samtliga länder och ländergrupper.

Norge har haft en relativt likartad utveckling som Sverige medan Tyskland avviker med ett svagare läge. Sedan Finlands indikator bottenade 2023 har en tydlig uppgång skett och indikatorn är nu på samma nivå som indikatorn för Sverige och Norge.

Diagram 8.3. Konfidensindikatorer och inköpschefsindex för Sverige, Euroområdet, OECD och USA

Konfidensindikator för industrin enligt OECD (MEI) samt inköpschefsindex

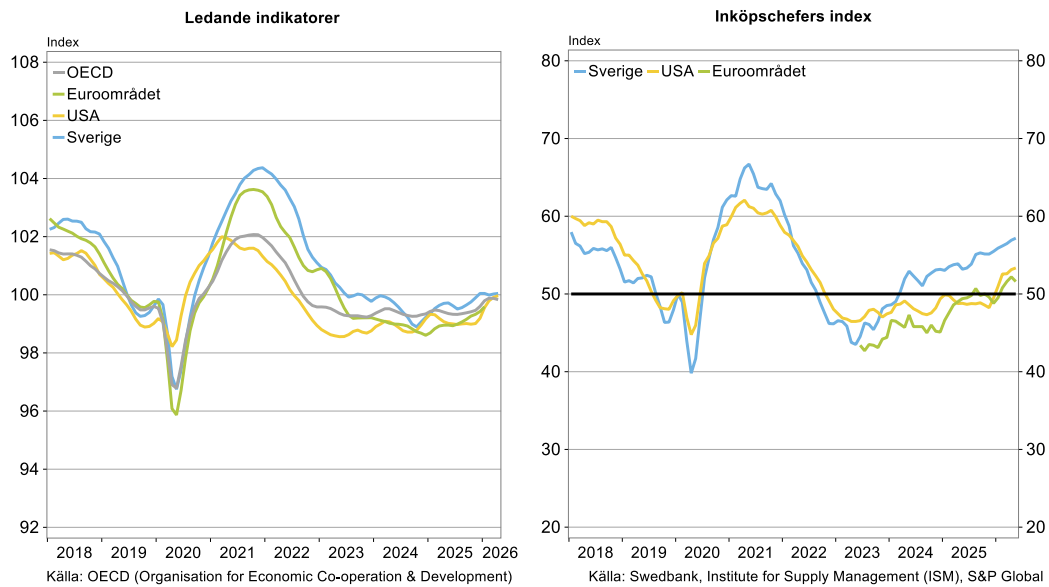
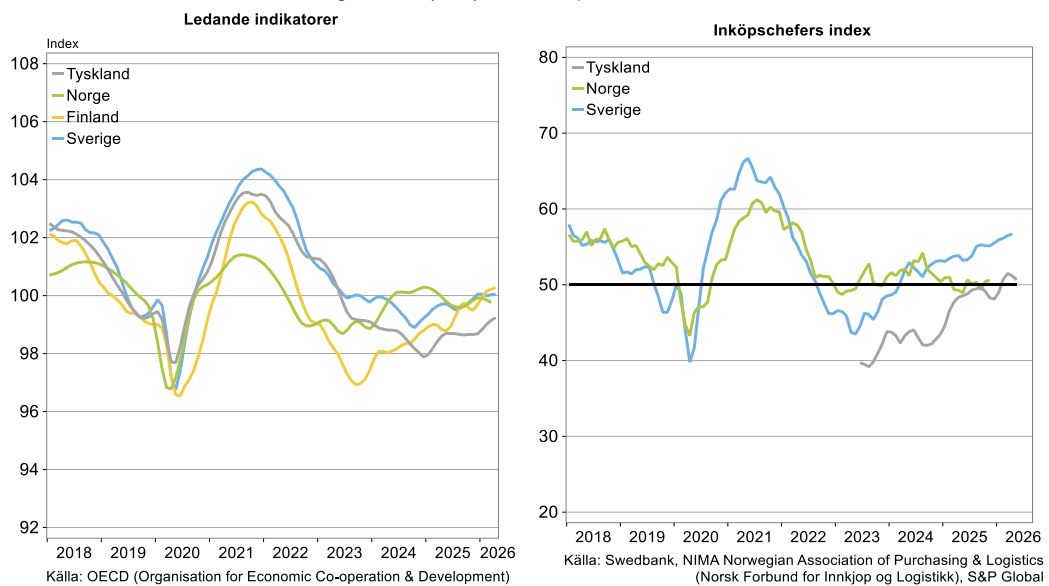

Diagram 8.4. Konfidensindikatorer och inköpschefsindex för Sverige, Tyskland och Norden

Konfidensindikator för industrin enligt OECD (MEI) samt inköpschefsindex

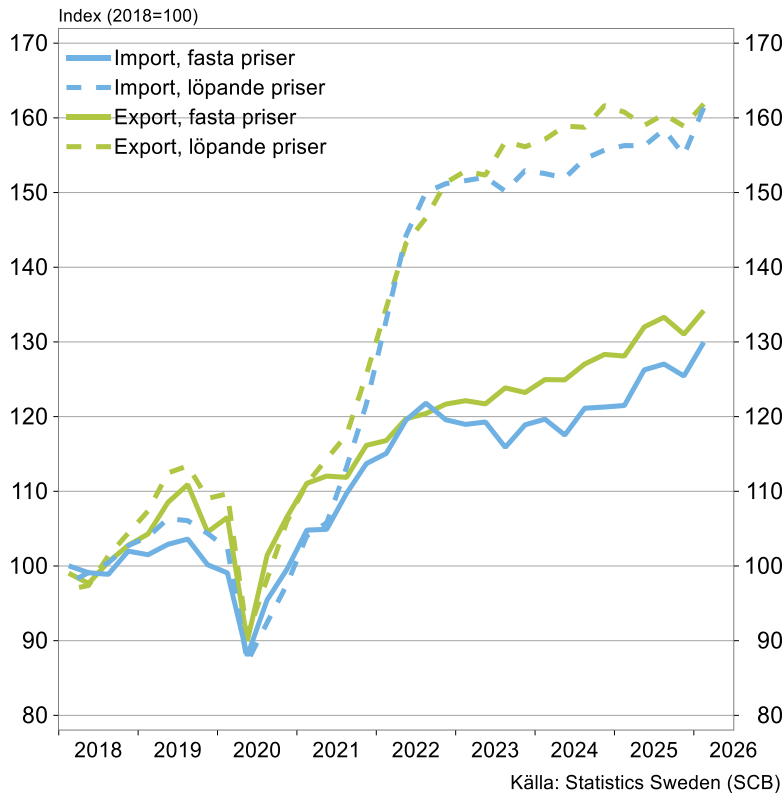

9. Handel

9.1 Export och import

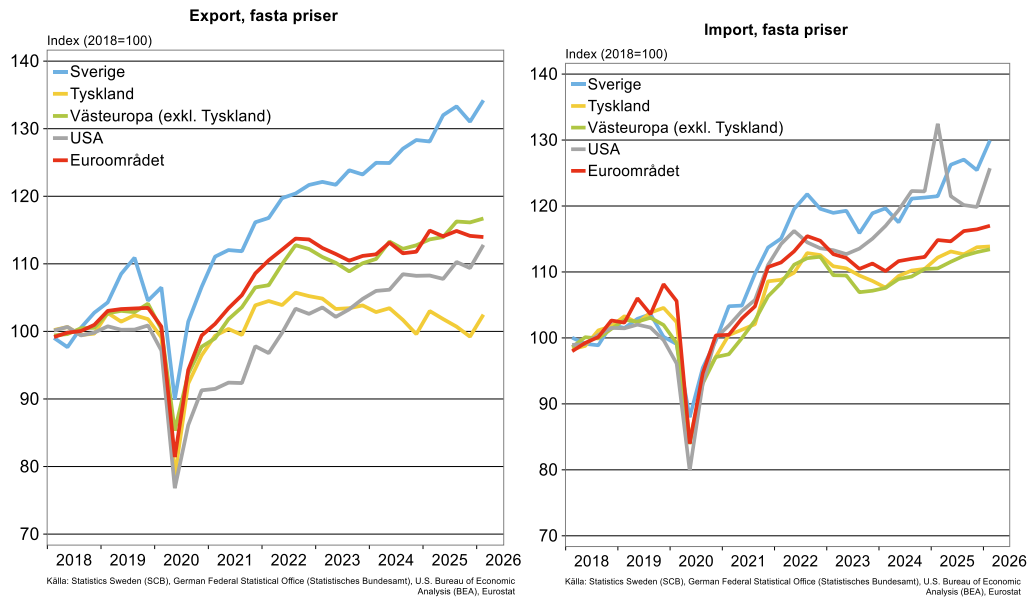
I detta avsnitt visas utvecklingen av export och import de senaste åren. Den svenska import- och exportutvecklingen jämförs också med ett antal viktiga konkurrentländer.

Diagram 9.1. Utveckling av export och import i Sverige i fasta och löpande priser

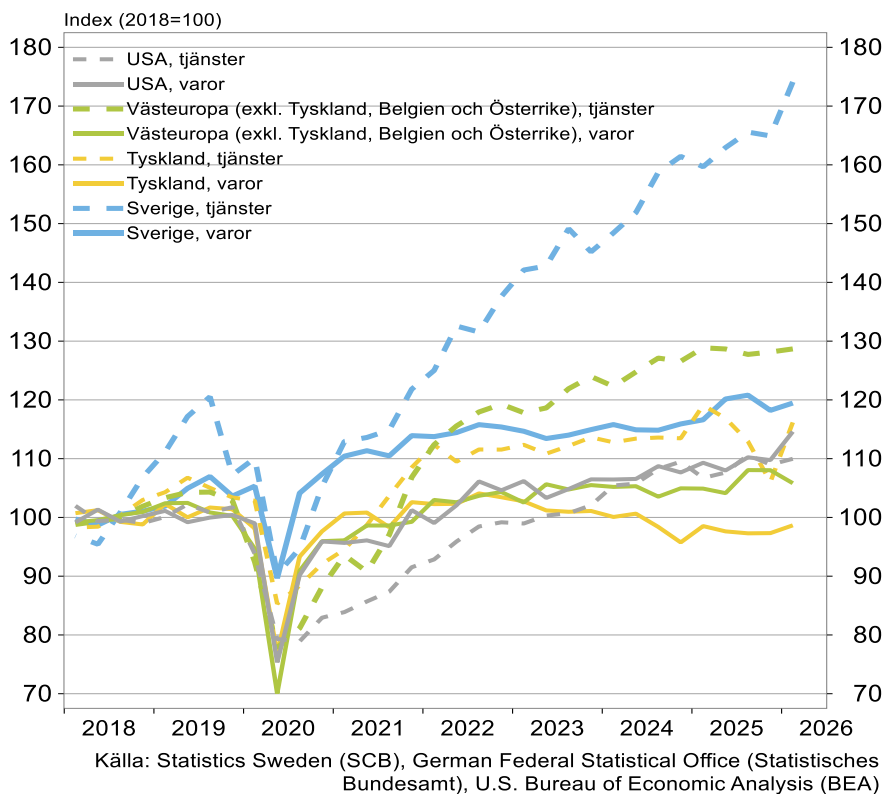
Sedan 2018 har den svenska exporten vuxit i snabbare takt än importen. Exporten har ökat med 34 procent och importen med 30 procent, båda beräknade i fasta priser (volym). I löpande priser har ökningarna varit betydligt större på grund av de kraftiga prisökningarna efter pandemin. Under inledningen av pandemin syntes en stor nedgång i både exporten och importen men återhämtningen var snabb och under 2021 var exporten och importen tillbaka på nivåerna före pandemin. De senaste åren har utvecklingen varit stark. Under inledningen av 2025 steg både exporten och importen kraftigt för att sedan sjunka tillbaka något i slutet av året. Det första kvartalet 2026 ökade både exporten och importen.

Diagram 9.2. Utveckling av export och import i Sverige och i andra länder, fasta priser

Sveriges exportutveckling har varit stark i jämförelse med några viktiga konkurrentländer. Euroområdet, Västeuropa, USA och särskilt Tyskland har alla haft en betydligt svagare ökningstakt i exporten sedan 2018. Den svenska importen har även den vuxit snabbare än i jämförelseländerna men skillnaderna är inte lika stora som för exporten. Importen till USA har varit väldigt volatil sedan inledningen av 2025 vilket med stor sannolikhet är en konsekvens av den amerikanska administrationens aggressiva tullpolitik.

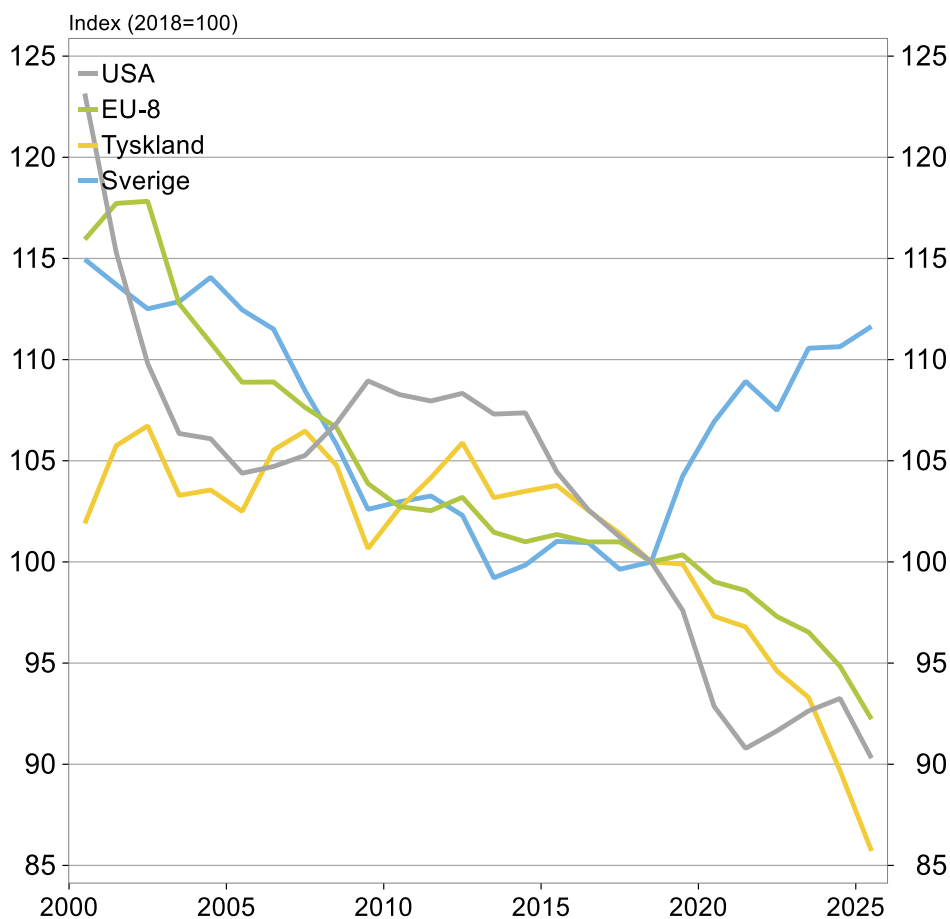
Diagram 9.3. Utveckling av varu- och tjänsteexport i Sverige och i andra länder, fasta priser

Sveriges starka exportutveckling de senaste åren kan förklaras av att både varuexporten och särskilt tjänsteexporten ökat i en jämförelsevis mycket snabb takt. Det första kvartalet

2026 exporterar Sverige 74 procent fler tjänster och 19 procent fler varor än 2018. Samtidigt exporterar Tyskland färre varor än 2018 och ökningstakten i varuexporten för Västeuropa har varit betydligt lägre än i Sverige. Precis som i Sverige så har tjänsteexporten ökat mer än varuexporten i Tyskland och i Västeuropa. Det omvända gäller för USA.

Diagram 9.4. Exporttillväxt i relation till exportmarknadstillväxt, fasta priser

Källa: OECD (Organisation for Economic Co-operation & Development)

En indikator på svensk konkurrenskraft är hur svensk export utvecklas i relation till tillväxten av den svenska exportmarknaden. Om exporten utvecklas snabbare än exportmarknaden kan det tyda på att landet tar exportmarknadsandelar. Diagrammet jämför hur exporten har utvecklats i förhållande till hur exportmarknaden har vuxit för Sverige, Tyskland, EU-8¹² samt USA. Under 2000-talet har länderna följt en liknande trend med tappade marknadsandelar. Sedan 2018 har det skett ett trendbrott där Tyskland, EU-8 och USA fortsatt har en fallande utveckling medan Sverige har tagit marknadsandelar.

9.2 Varuexport

Svensk varuexport är den största delen av exporten och 2025 utgjorde den 66 procent av den totala exporten.

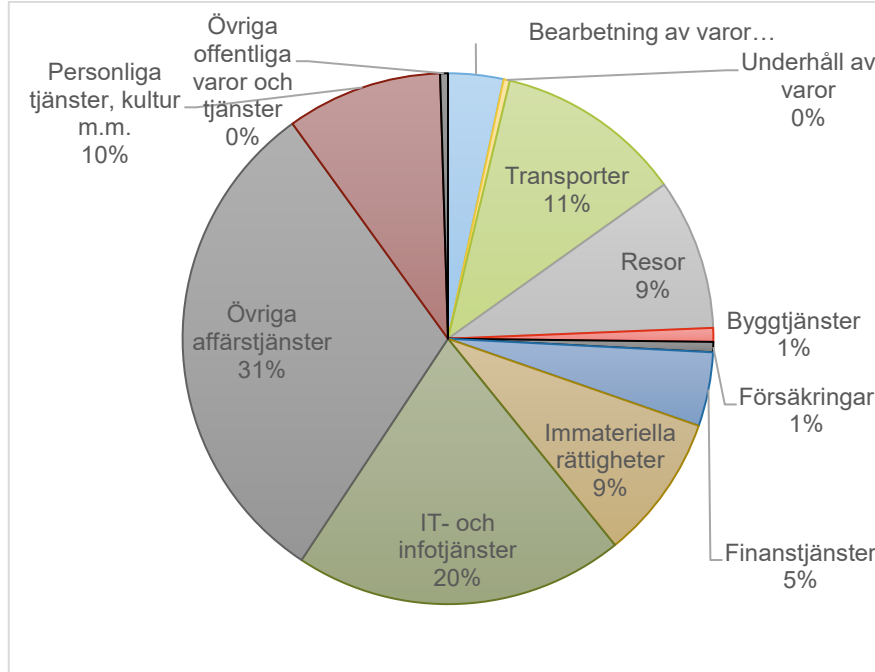
¹² EU-8 är en indelning som används i Medlingsinstitutets årsrapport för 2021 och här ingår Tyskland, Nederländerna, Belgien, Frankrike, Italien, Finland, Danmark och Österrike med KIX-vikter.

9.3 Tjänsteexport

Svensk tjänsteexport har ökat i betydelse. 2025 utgjorde den 34 procent av den totala exporten vilket kan jämföras med 2018 när tjänsteexportens andel var 28 procent.

Diagram 9.7. Tjänsteexport 2025

Procent

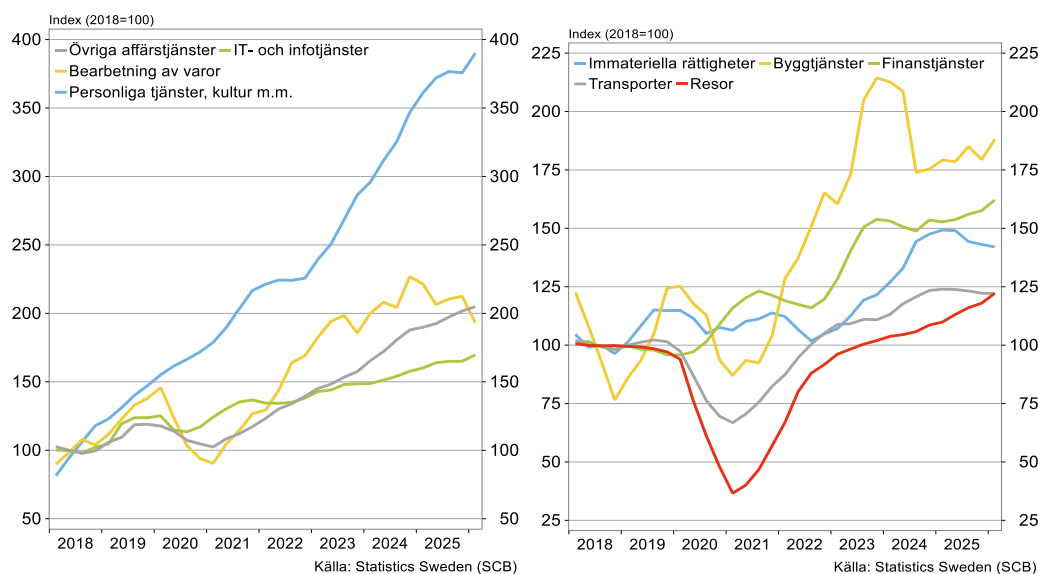

Källa: Kommerskollegium.

2025 var övriga affärstjänster och IT- och infotjänster de största tjänsteslagen inom den svenska tjänsteexporten vilket de också varit under en längre tid. Personliga tjänster kultur med mera har sedan 2018 gått från att vara 1 procent av tjänsteexporten till att vara 9 procent av tjänsteexporten. Enligt SCB står de 70 största företagen för ungefär 50 procent av tjänsteexporten och enligt Riksbanken står de tio största företagen för 29 procent av tjänstehandeln¹³. Den största ökningen inom tjänsteexporten de senaste åren står företag med 50–499 anställda för. 34 procent av den svenska tjänsteexporten sker inom koncernen. Export utanför koncernen är dock den drivande faktorn inom den snabbt växande tjänsteexporten. En betydande andel av tjänstehandeln har en stark koppling till industrin. För 2024 beräknar SCB att ungefär 20 procent av tjänsteexporten kommer från tillverkningsindustrin. Det är endast informations- och kommunikationsbranschen som står för en större andel med cirka 33 procent av tjänsteexporten. Vidare är tillverkningsindustrin den bransch som importerar mest tjänster.

¹³ Läs mer i *Sveriges ekonomi Statistiskt perspektiv nr 3 2025* samt *Storföretag bakom växande utrikeshandel med tjänster*.

Diagram 9.8. Utveckling av tjänsteexport uppdelat på tjänsteslag, löpande priser, glidande medelvärde

Tjänsteslagsstatistiken visar att exporten av personliga tjänster, kultur med mera samt bearbetning av varor har ökat mest sedan 2018. IT- och infotjänster samt övriga affärstjänster har ökat i långsammare takt än dessa men tjänsteslagen är samtidigt de två största kategorierna inom tjänsteexporten. Finanstjänster, immateriella rättigheter och byggtjänster har ökat med mellan 45 och 80 procent mätt i löpande priser. Resor och transporter har utvecklats svagare.

9.4 Sveriges viktigaste handelspartners

Den svenska exporten var 2025 värd 3 575 miljarder vilket motsvarar ungefär 55 procent av BNP. Motsvarande summa för importen var 3 374 miljarder. Runt 64 procent av varuexporten går till EU:s inre marknad som också inkluderar Norge, Island och Liechtenstein. Samtidigt kommer 77 procent av Sveriges varuimport från länder på den inre marknaden. USA, Storbritannien, Kina, Kanada och Japan är viktiga handelspartners utanför EU:s inre marknad. De 15 länder som Sverige exporterar mest varor till utgör ungefär 77 procent av den totala varuexporten. Motsvarande siffra för tjänsteexporten är 79 procent.

Tabellen visar de 15 länder som Sverige exporterade flest varor till under 2024. Tyskland, Norge och USA är de länder som Sverige exporterar mest varor till. Exporten av tjänster går i högst utsträckning till USA, Storbritannien och Norge. Samtidigt importerar Sverige flest varor från Tyskland, Nederländerna och Norge. Tjänsteimporten kommer till största delarna från Storbritannien, USA och Tyskland.

Tabell 9.1. Sveriges viktigaste handelspartners 2025

Uppgifterna avser andel av total varu- och tjänstehandel, procent

	Varuexport	Tjänsteexport	Varuimport	Tjänsteimport
Tyskland	10,0	7,2	15,9	7,4
Norge	10,0	8,3	9,3	4,1
USA	8,3	13,3	4,3	12,1
Danmark	7,0	6,1	6,8	5,2
Finland	6,6	5,4	5,2	4,6
Storbritannien	5,3	11,2	3,3	15,7
Nederländerna	4,9	4,3	11,0	6,0
Belgien	4,8	1,4	4,9	1,7
Polen	4,2	3,7	4,8	4,8
Frankrike	4,1	3,9	3,5	3,5
Kina	3,2	2,2	5,2	1,8
Italien	2,8	1,4	3,3	1,8
Spanien	2,3	1,4	1,9	2,8
Kanada	1,7	1,3	0,3	1,1
Japan	1,3	1,0	0,7	0,7

Källa: Kommerskollegium och SCB.

För samtliga länder, med undantag för Nederländerna och Kanada, är maskiner och apparater den vanligaste exportvarugruppen. Export av motorfordon är den vanligaste varugruppen till Nederländerna och koppar är den vara som exporteras mest till Kanada. Medicinska produkter, raffinerade oljeprodukter samt papper är andra vanliga exportvarugrupper till dessa 15 länder.